

MÅL OG STRATEGI

STATUS 2018-2019

SILKEBORG GYMNASIUM

Indholdsfortegnelse

1. Intro til ”Mål og strategi - status 2018-2019”	3
2. Indsatsområder	4
2.1 Generelle indsatsområder	4
2.2 Implementering af gymnasiereformen	10
2.3 Fokus på sprog	13
2.4 Internationalisering	19
2.5 Det sociale liv på skolen	20
2.6 Kompetenceudvikling	30
2.7 Fastholdelse og støtte	36
2.8 Naturvidenskabelige og matematisk orienterede initiativer	41
2.9 Øvrige talenttilbud	46
3. Evaluering og kvalitetssikring	48
4. Kommunikation og markedsføring	50
4.1 Intern kommunikation	50
4.2 Ekstern kommunikation og markedsføring	51
4.3 Samarbejde med grundskolen	53
5. Fysiske rammer	54

1. Intro til ”Mål og strategi - status 2018-2019”

Hermed foreligger ”Mål og strategi” for Silkeborg Gymnasium.

Materialet er opdelt i to særskilte hæfter - en status for skoleåret 2018-2019 og mål og planer for skoleåret 2019-2020.

Statusdelen rummer bl.a. en afrapportering af indsatsområderne for skoleåret 2018-2019, der omfatter:

- Implementering af gymnasireformen
- Fokus på sprog
- Internationalisering
- Det sociale liv på skolen
- Kompetenceudvikling
- Fastholdelse og støtte
- Naturvidenskabelige og matematisk orienterede initiativer
- Øvrige talenttilbud.

SG-studerter til dimission, juni 2018

2. Indsatsområder

2.1 Generelle indsatsområder

Faggrupperne

Alle faggrupperne har i 2015-18 haft et fælles projekt, hvor et centralt element har været samarbejde mellem lærerne om planlægning og udvikling af undervisningen. I skoleåret 2018-19 har der ikke været en fælles overskrift for indsatsen, men der har fortsat været etableret samarbejder mellem større og mindre grupper af lærere.

Der var i foråret 2018 en proces, hvor lærere og faggruppeledere kunne foreslå indsatsområder, og på baggrund heraf har der i faggruppesamarbejdet i skoleåret 2018-19 været fokus på reformimplementering og (hvis relevant for faget) skriftlighed.

I forhold til reformimplementering har det for at støtte den videnskabsteoretiske dimension af SRP-forløbene i visse fag bl.a. været relevant at drøfte, hvorledes der i det daglige arbejdes med det faglige mål, der handler om at demonstrere viden om fagets identitet og metoder. I forhold til skriftlighed har der bl.a. været arbejdet med spørgsmålene: Hvordan planlægges arbejdet, så eleverne får tidlig og relevant feedback på skriftlige opgaver? Hvordan anvendes eventuelle gruppeafleveringer, så det faglige udbytte heraf svarer til udbyttet af individuelle afleveringer? Hvordan arbejdes der med skriftlighed i fag uden fordybelsestid?

Projektet ”Synlig læring på SG 2015-18” resulterede i en artikelsamling indeholdende en lang række væsentlige erfaringer, der kan inspirere den videre udvikling af undervisningen. Faggruppelederne har i dette skoleår haft til opgave at bringe artiklerne i spil i det fælles arbejde med faget, og ledelsen organiserede i begyndelsen af skoleåret et møde, hvor faggruppelederne drøftede, hvorledes dette kunne ske.

GSSG

Udviklingsprojektet ”Gymnasiefremmende Strategier på Silkeborg Gymnasium” (GSSG), mundede i 2016 ud i et redskabskatalog med fokus på identifikation af de elever, der har behov for en særlig lærerindsats i mødet med gymnasiets faglige og studiemæssige krav, samt på praktiske strategier og metoder til at hjælpe den nævnte elevgruppe.

Fra skoleåret 2016-17 har fokus været på at implementere ovennævnte redskaber i teamlærernes arbejde med elevernes trivsel og faglige udvikling. Formålet har været at højne teamlærernes viden om den enkelte elev, samt klassen som helhed, for dermed at blive klædt endnu bedre på til bl.a. arbejdet med elevsamtaler, elevernes mindset og bevidsthed om egen tilgang til det faglige arbejde i gymnasiet og om klasserumskulturens betydning for det faglige arbejde. Dette er tilstræbt ved, at en projektgruppe har gennemført fire årlige workshops for alle 1.g-teamlærere og to årlige workshops for 2.g-teamlærere, bestående af en indledende præsentation af teorien og tankerne bag den valgte indsats, samt en praktisk vejledning i brugen af screeningsredskaberne og efterbehandling af resultaterne.

Studietid

For at støtte arbejdet med at styrke tilbagemeldingerne til den enkelte elev og på baggrund af de evalueringer af studietid, der har været i de forudgående skoleår, er der også i 2018-19 blevet afviklet studietid. I studietiden har alle lærere systematisk og jævnlige mødtes med mindre grupper af elever¹, og studietiden fungerer således som en arena for faglig udvikling, støtte og feedback.

Pædagogisk Udvalg (PU) viderebragte tidligt på skoleåret ideer til brugen af studietid indsamlet fra faggrupperne. Det kan med fordel overvejes, hvordan mængden af studietid kan forøges.

Studiestartsvejledning

Studiestartsvejledningen søgte at støtte de elever, der har sværest ved starten på Silkeborg Gymnasium. Fire lærere med 1.g-klasser meldte sig til at deltage i studiestartsvejledning og udvalgte en håndfuld elever med faglige vanskeligheder.

Med udgangspunkt i erfaringerne fra udviklingsprojektet Type Your Brain (TYB) og stærkt inspireret af GSSG-gruppen blev de deltagende lærere i oktober præsenteret for redskaber til at støtte de fagligt svageste elever, og der blev lagt ekstra studietid ind i skemaet for de deltagende lærere, hvor lærerne arbejdede sammen med de udvalgte elever.

Studiestartsvejledningen forløb intensivt i perioden fra november til februar, hvor lærere og elever mødtes i studiemodulet ugentligt for at udvikle elevernes motivation og faglige arbejdsstrategier. Desuden sparrede de deltagende lærere med hinanden undervejs. Det viste sig i praksis dog svært at få skemalagt nok studietider, hvorfor mødefrekvensen blev lidt mindre end oprindeligt planlagt.

Lancers i Jysk Arena, maj 2019.

¹ Se dokumentet "Studietid og synlig læring" i mappen "Studietid" i SG-håndbogen for nærmere beskrivelse.

Afvikling af elevtid på skolen

Elever lærer mere af at være sammen med deres lærere og klassekammerater i skriveprocessen, hvorved de kan få feedback i arbejdet frem mod at erhverve skrivekompetencer, end af at få rettede opgaver tilbage. Derfor har alle elever i 1.g og 2.g fortsat fået indlagt skrivelektioner i skemaet, hvor der afvikles elevtid på skolen med tilstedeværelse af læreren som vejleder i skriveprocessen.

Det har været muligt for lærere i et vist omfang at få skemalagt skrivelektioner i 3.g.

Eksperimenter og læring i naturvidenskab

I projektet har en gruppe lærere undersøgt udvalgte fagdidaktiske problemstillinger knyttet til eksperimenter og læring inden for de naturvidenskabelige fag. Projektet har været formet af, at de nye læreplaner stiller øgede krav til elevernes forståelse af det eksperimentelle arbejde til eksamen. Desuden har deltagerne været optaget af at undersøge en bedre udnyttelse af eleveksperimenternes læringspotentialer. Deltagerne har repræsenteret tre faggrupper, der hver har udvalgt én problemstilling. Flere deltagere har, som en del af arbejdet, gennemført undervisningsobservationer. Der er gennemført to fællesmøder med diskussion på tværs af deltagerne. Et afsluttende møde afholdtes i maj. Erfaringerne føres videre til de relevante faggrupper og projektets materialer vil kunne findes her: <https://padlet.com/pj10/vnsobtnna6g3>

Grupperne har undersøgt følgende problemstillinger:

- Kemi: Hvordan kan vi hjælpe eleverne i deres laboratoriearbejde, så det ikke kun er ”hands-on”, men også ”minds-on”?
- Naturgeografi: Hvilken rolle spiller skriftlighed, når elever arbejder med eksperimenter/feltarbejde? Hvordan kan vi inddrage skriftlighed på C-niveau, hvor der ikke er elevtid?
- Biologi: Hvordan kan vi inddrage skolens akvarium i biologiundervisningen på forskellige faglige niveauer og tilgange?

Faglig fordybelse

En mindre gruppe af lærere (fra forskellige faggrupper og fakulteter) har i skoleårets løb arbejdet med faglig fordybelse forstået som udvikling af undervisning, der i særlig grad fordrer og motiverer til nærvær, engagement samt faglig nysgerrighed og fordybelse.

I projektgruppen indledte de med at tale sig ind på 1) en nærmere definition eller afklaring af den faglige fordybelse, 2) de egentlige forhindringer for at opnå denne faglige fordybelse og 3) hvordan man mere specifikt skulle opfylde projektets formål, nemlig ”at udvikle, afprøve og evaluere forskellige forløb eller sekvenser, der sigter mod koncentreret faglig fordybelse – inkl. bevidstgørelse af eleverne herom.”

Alle involverede lærere foretog derefter (kvalitative) interviews af minimum tre elever (fra forskellige klassetrin og med forskelligt fagligt standpunkt), for således - via en række specifikke spørgsmål – at få et vist (repræsentativt) indblik i, hvad eleverne selv forbinder med faglig fordybelse. Fx hvordan de bedst holder fagligt fokus, hvilke forhindringer de selv oplever, samt hvilken rolle læreren kan spille for at tilgodese fordybelse og forankring af det faglige stof.

I forlængelse af disse interviews blev de involverede lærere enige om, at ”det svære for den svage” ville være en passende fællesnævner for udviklingen af konkrete lektioner eller sekvenser, og det er baseret på den præmis, at hvis den svage elev motiveres til nærvær og nysgerrighed omkring fagligt svært stof, vil det også kunne danne grundlag for en undervisning, der - eventuelt forbundet med en kvalificeret undervisningsdifferentiering - skaber forståelse og fordybelse i også den bredere og fagligt stærkere elevgruppe.

Projektets næste fase bestod i hver enkelt lærers udarbejdelse af forskelligartede ”undervisningsgreb”, planlægning af sekvenser og lektioner, der efter sparring med de øvrige i projektgruppen blev afprøvet i udvalgte klasser. Erfaringer med disse ”undervisningsgreb” og deres effekt blev efterfølgende delt og drøftet i fællesskab med mulighed for at afprøve hinandens ”undervisningsgreb”.

Vores hidtidige arbejde blev dernæst yderligere teoretisk og empirisk kvalificeret i form af besøg på skolen af Pia Enager (Ph.d., Cand. scient. og lektor i biologi og psykologi), der holdt oplæg om ”hjernemotiverende undervisning”, efterfulgt af dialog om faglig fordybelse i almindelighed og vores nyudviklede ”undervisningsgreb” i særdeleshed. Besøget belyste nye vinkler på, hvordan hjernen virker, når der foregår læring, men var også en bekræftelse af – og et teoretisk belæg for – hvorfor projektgruppen har anledning til at mene, at deres ”undervisningsgreb” virker.

Med disse input in mente har projektgruppen siden kunnet finjustere og forbedre de pågældende sekvenser og lektioner samt haft anledning til at afprøve dem igen, og således vil der i projektets sidste fase samles en række konkrete anvisninger og anbefalinger til fagligt fordybende undervisning. Disse vil blive præsenteret for den øvrige lærerstab i et skriftligt slutprodukt, dels i form af et mindre hæfte – med både lidt teori og praktisk-didaktiske anbefalinger – dels i form af et lille opråb om faglig fordybelse i plakatform som blikfang på skolen.

Skriveridentitet

Udviklingsprojektet 'Skriveridentitet' har i forlængelse af danskfaggruppens mangeårige fokus på skriveskabeloner og stilladsering af elevernes arbejde med de skriftlige eksamensgenrer i dansk, hvor produktet har været i centrum, vendt blikket mod eleverne som skribenter. Projektgruppen har forsøgt at (gen)etablere et stærkere fokus på elevernes egen identitet som skribenter, dels ved at undersøge deres egen opfattelse af at være skrivende, dels ved at tilbyde dem nye scenarier og skriveøvelser, hvori flere har kunnet spejle deres skriveridentiteter. Projektgruppen oplever, at skriveridentitetsprojektet har skærpet elevernes blik for det skabende element i skrivningen, samtidig med at det har synliggjort, hvordan de kan etablere en personlig stemme også i de mere bundne skriftlige eksamensgenrer, som går godt i spænd med den nyeste reforms krav til netop en personlig stemme.

Projektgruppen har ud over udvikling af nye skriveøvelser og øvelser, der udfolder mere metabevindstthed om afsenderpositionen, haft fokus på at ændre den formative feedbackpraksis, så det er blevet mere tydeligt for eleverne, hvor meget skriveridentiteten og den afledte personlige stemme betyder i produktevalueringen.

Eleverne er blevet mere bevidste om deres egen skriveridentitet, blevet bedre i stand til at udvikle denne, nu hvor de har opdaget dens betydning for både skrivelyst og produktevaluering - og de føler sig mere sete som skribenter og ikke blot som opgaveløsere. Projektgruppens lærere har fået udviklet skriveundervisningen et tæt læringsfællesskab på en måde, så den har ændret de deltagende læreres opfattelse af skriveundervisning. Dette deles med hele danskfaggruppen både via oplæg og via materialer, som er produceret i forbindelse med udviklingsprojektet.

Udvikling af brobygning for 8. klasse

En tværfaglig femmandsgruppe udarbejdede gennem efteråret 2018 et forslag til et fælles tema for 8. klassernes besøg: "VIDEN SKABER OS". Der blev lavet eksemplificerende og inspirerende lektionsplaner i fagrækken engelsk, religion, samfundsfag, matematik og biologi med opfordring til, at alle fag involveret i brobygning fulgte dette tema. Gruppen anbefalede desuden øget elevaktivitet i timerne, ligesom den guidede rundvisning første dag nu gennemføres af SG-elever.

Lektionsstudier

Undervisningsministeriet gennemfører et forsøg på 15-20 gymnasier med fokus på samarbejde mellem grupper af lærere og ledelse om specifik udvikling af undervisningen. SG ansøgte om deltagelse i projektet, idet det var planen at etablere to grupper, der i hvert sit fag arbejder med lektionsstudier. UVM imødekom ansøgningen, men ved det første fællesmøde for de deltagende gymnasier viste det sig, at projektets struktur ikke passede med planerne for SG. Derfor annullerede SG sin deltagelse.

Lanciers-indmarch i Jysk Arena, maj 2019.

Stille elever - klar til forandring

Projektgruppen *Stille elever - klar til forandring* har i skoleåret 2018-19 fortsat arbejdet fra 2017-18, dvs. videreudviklet og gennemført en model med det formål at arbejde sammen med de stille elever om at skabe forandring. Tankegangen i projektet er at gøre op med de traditionelle måder at håndtere stille elever, som kan være at lade dem være i fred, harpunere eller i bedste mening at opfordre dem til at ændre adfærd uden at give dem redskaberne til at gøre det. Projektet tager udgangspunkt i en kognitiv model, hvor ideen er, at adfærd, følelser og kroplige reaktioner påvirkes af tankerne omkring en given situation - i dette projekt en undervisningssituation. Projektet bygger på ideer fra bogen *Stille elever - klar til forandring*.

Der er arbejdet med at strukturere rammerne, rekruttering af elever samt gennemført fire parallelle rækker af workshops med mindre grupper af elever. Hver workshoprække har haft et omfang på ca. 8 lektioner. De elever, der har deltaget i workshoprækkerne, er udvalgt på baggrund af motiverede skriftlige ansøgninger, og dermed har eleverne selv ønsket at deltage i projektet. Det er centralt i forhold til projektet.

Projektet er evalueret skriftligt, og det er både lærernes og de deltagende elevers oplevelse, at projektet gør en væsentlig forskel. Et af de fremadrettede mål er fortsat at gøre projektet mere synligt og tydeligt i mål og formål, så vi kan få endnu flere af de motiverede stille elever på SG til at blive klar til forandring.

Litteraturen i kroppen

Udviklingsprojektet "Litteraturen i kroppen" har i indeværende skoleår haft fokus på innovativ litteraturformidling og kropsliggørelse af litteratur. I 2017-18 arbejdede fem dansklærere med projektet i dansk med fokus på Holberg. I 2018-19 udvidedes med flere projektdeltagere og faggrupper (engelsk og oldtidskundskab), der dels har arbejdet med individuelle delprojekter i faggrupperne (fx forfattere på forskellige sprog – originale eller i oversættelse), og dels arbejdet sammen i forbindelse med elevmotivation, metodeudvikling, teoretisk grundlag og videreformidling. Helt konkret er projektdeltagerne blevet klædt på ift. metodeudvikling bl.a. gennem workshops med *Shakespeare's Globe Theatre*, som besøgte os fra London, hvorefter der blev arbejdet med selvvalgte forfattere og tekster i de enkelte faggrupper.

Projektgruppen har undervejs i forløbet udvekslet erfaringer og sammen undersøgt, hvordan et højt fagligt-analytisk niveau kan understøttes af øvelser, hvor eleverne bruger kroppen til at begribe og udtrykke litteraturens sprog, stemninger, følelser, relationer, temaer, m.m. Fokus er motivation og tydelighed ift. eleverne, og projektgruppen metodeudvikler og publicerer i foråret 2019 forløbet til brug for kolleger på Silkeborg Gymnasium, men også for at dygtiggøre og motivere sig selv som undervisere.

2.2 Implementering af gymnasireformen

Implementeringen af gymnasireformen er fortsat i 2018-19, og det har bl.a. handlet om etableringen af nye studieretninger, om at eleverne ikke afgiver en forhåndstilkendegivelse vedrørende studieretning, om afskaffelse af AT, om øget arbejde med videnskabsteori og metode i forbindelse med fagligt samspil, om mundtlig eksamen i SRP samt om nye fokusområder i udviklingen af elevernes almindelse.

Progressionsplan

På baggrund af erfaringer fra SRP-forløb, tilbagemeldinger fra faggrupper mv. har Pædagogisk Udvalg arbejdet med, at progressionsplanen, der har SRP-forløbene som omdrejningspunkt, er revideret og videreudviklet. Der har bl.a. været drøftelser med Internationalt Udvalg vedrørende studierejsernes rolle i progressionsplanen.

Optagelsesprøve

Fra 2019 ændres optagelseskravene til gymnasiet med øget vægt på grundskolekarakterer. I samme forbindelse justeres optagelsesprøven, idet der i stedet for en optagelsesprøve, baseret på lokalt bestemte mundtlige fagprøver, gennemføres en fra Undervisningsministeriet stillet faglig prøve. Der er ca. 40 ansøgere, der skal til optagelsesprøve og efterfølgende en samtale.

Karaktergivning

I forbindelse med det politiske forlig om gymnasireformen blev det besluttet, at Undervisningsministeriet skal iværksætte forsøg med reduceret karaktergivning. For at dæmpe det pres, der kan frembringes af karakterfokus, og for at styrke etablering af et mindset hos eleverne, der medfører størst læringspotentiale, har det på baggrund af forsøgs erfaringerne i perioden 2016-18, hvor eleverne på en række hold fik andre blivende tilbagemeldinger end karakterer, været muligt for 1.g-lærere at træde ind i en forsøgsordning med færre karakterer i skoleår, hvor et fag ikke afsluttes. Pædagogisk Udvalg har i den forbindelse sikret spredning af erfaringer fra tidligere forsøg med reduceret karaktergivning.

FUSG

FUSG-gruppen fokuserede i starten af skoleåret især på tilpasning af et tidligere udarbejdet forslag til en notetagnings-lektion for alle 1.g-klasser. Som noget nyt dette skoleår var målet bl.a. kort at introducere eleverne for programmet OneNote. Mange elever bliver i løbet af deres gymnasietid glade for at anvende dette program til at skrive noter, og de fleste elever kommer til at anvende OneNote i NV til deres portfolio. Efterfølgende har de involverede 1.g-lærere evalueret denne lektion om notetagning. Ligeledes modtog alle lærere i Lectio et spørgeskema til evaluering af Skriveportalen. Det viste bl.a., at lærerne især anvender Skriveportalen til de akademiske opgaver (DHO, SRO, SRP). Opdatering og tilpasning af hjælpe dokumenter til SRP og SRO udgjorde da også en stor del af FUSG-gruppens arbejde i efteråret. I fagene er især skriveskabeloner i dansk og engelsk blevet opdateret som følge af reformen. Endelig har FUSG arbejdet videre på et andet eksisterende dokument om skrivehandlinger, der beskriver alle de mange forskellige skrivehandlinger, en elev kan møde i løbet af de tre år på SG.

SRP-team

Med 2017-reformen er eksamensformen til SRP blevet ændret, så der nu indgår en mundtlig eksamen. Reformen afskaffede desuden Almen Studieforberejdelse (AT), og det var i vid udstrækning gennem AT-forløb, at skoles progressionsplan for almene kompetencer blev søgt implementeret. Begge disse forhold har ledt til, at vi på Silkeborg Gymnasium opretter SRP-forløb for alle klasser. For hvert SRP-forløb beskriver skolens progressionsplan, hvad eleverne skal træne af kompetencer.

SRP-teamet har i skoleåret 2018-19 stået for at sikre, at progressionsplanen udmøntes i SRP-forløbene. SRP-teamet stod således for at afholde SRP-formøder for de lærere, der afholdt det enkelte SRP-forløb, og for at støtte lærerne i, hvordan der kunne arbejdes med de af progressionsplanen bestemte kompetencer. I den forbindelse har SRP-teamet særligt haft fokus på at klæde lærerne på til at undervise i videnskabsteori. SRP-teamet har desuden foretaget evalueringer af SRP-forløbene blandt både elever og lærere, og da SRP-forløbene og progressionsplanen begge er nye tiltag, har det medført en del justeringer.

SRP på SG

Projektarbejdsgruppen har i dette skoleår haft fokus på to områder. For det første et fortsat arbejde med elementer i tilknytning til dette års SRP med fokus på vejledning af elever. Gruppen har helt praktisk varetaget café-vejledninger og SRP-hotline i SRP-skriveperioden for hele 3.g- årgangen. For det andet et fokus på rammer og indhold for det kommende SRP-forløb #9 i foråret 2020. SRP 9 er det første efter den nye bekendtgørelse.

For dette års SRP har vejledning i skriveperioden igen år været udvidet betydeligt. Ud over den skemalagte vejledningstid med egne vejledere har der været et tilbud om SRP-vejledning for alle elever på alle hverdage i skriveperioden. Her har SRP-gruppen varetaget skrive- og procesvejledning af elever, både enkeltvis og i grupper, og den har faciliteret et rum til fordybelse for eleven. Omkring 30% af 3.g-eleverne har gjort brug af vejledningscafeerne. Erfaringer fra cafevejledningen er anvendt i drøftelse af en SG-model ift. rammer og elementer for det kommende skoleårs SRP, som eksempelvis problem- og opgaveformulering, metodiske overvejelser samt talepapir. Gruppen har tilrettet vejledningsark, justeret FAQ til eleverne om SRP samt udarbejdet vejledningsark til SRO.

NV-reformgruppe

NV-reformgruppen består af seks lærere og faggruppelødere med naturvidenskab eller matematik som fag. Dette skoleår har gruppen fokuseret på at revidere eksisterende informationsmaterialer til lærere og elever, herunder NV-håndbogen på SG. Revideringer er sket på baggrund af både elev- og lærer-evalueringer fra skoleåret 2017-18. Herunder har reformgruppen gjort tiltag for at styrke NV-samarbejdet med matematik endnu mere. Som noget nyt dette skoleår blev notetagnings-programmet OneNote-klassenotesbog taget i brug på de fleste NV-hold. Reformgruppen har derfor udarbejdet både lærer- og elevrettede hjælpedokumenter angående OneNote.

NV er efterfølgende blevet grundigt evalueret, både i den sædvanlige grundforløbsevaluering, men også ved lærerinterviews, som reformgruppen har stået for. Flertallet af både elever og lærere er stadig

tilfredse med NV-forløbet, med en lille positiv fremgang i forhold til sidste skoleår. Reformgruppen mødtes for sidste gang i maj for at samle endeligt op på dette skoleårs evalueringer af hensyn til yderligere fremadrettede tiltag.

NV-opfølgning

Det går normalt rigtig godt for de fleste elever ved NV-prøven. Men en lille andel af eleverne klarer sig ikke så godt. Dermed har de måske i grundforløbet fået en mindre god oplevelse af naturvidenskab på gymnasiet, og det kan få negativ betydning for det videre forløb i de naturvidenskabelige fag, både i forhold til indsats, mindset og læring. Vi vil gerne have eleverne til at reflektere over baggrunden for den mindre gode NV-karakter, og vi vil gerne signalere, at vi ønsker at samarbejde med eleven om, at det skal gå godt i de naturvidenskabelige fag i studieretningsforløbet. Derfor har en af naturfagslærerne tidligt i studieretningsforløbet gennemført en individuel samtale med alle de elever, der har fået karakteren -3, 00 eller 02 i NV. Samtalen har haft fokus på at skabe en fælles forståelse af baggrunden for det mindre gode NV-resultat og først og fremmest skabe et grundlag for et godt naturfagsforløb i studieretningen. Nogle af naturfagslærerne har, når det er relevant, via klassejournalen orienteret klassens øvrige lærere om elementer fra samtalen.

DHO-gruppe

Med reformen indførtes nye rammer for og krav til dansk-historie-opgaven, der fx skal være flerfaglig. På baggrund af erfaringerne fra skoleåret 2017-18 evalueredes det interne forløb, og forløbet er herefter blevet tilpasset, ligesom der er tilføjet nyt materiale.

Slutscenen i årets SG-musical "En verden af liv".

2.3 Fokus på sprog

Sprogundervisning

Som gymnasieelev skal man have engelsk såvel som et andet fremmedsprog, begge dele på mindst B-niveau. Engelsk har man som regel sammen med sin stamklasse, og engelsk er ofte ét af studieretningsfagene. Det andet fremmedsprog indgår derimod sjældent som en del af en studieretning. Ikke fordi der ikke udbydes sproglige studieretninger, men fordi eleverne tiltrækkes af andre studieretninger, hvor andet fremmedsprog følges på hold med elever fra andre klasser. For at bidrage til en fælles identitet på disse blandede sproghold var der også i dette skoleår flere initiativer:

- Sprogrejser i 1.g: Elever på de blandede sproghold i fagene tysk, fransk og spansk rejste i maj 2019 til hhv. Berlin, Hamburg, Wohlen (Schweiz), Nürnberg, Malaga og Nice. Eleverne gik på sprogscole, var på orienteringsløb i deres besøgsbyer, talte med lokale (eleverne i Wohlen, Nürnberg, Nice og Malaga var privat indkvarteret) og fik en række kulturelle oplevelser. Herudover var et af målene med sprogrejserne at styrke fællesskabet mellem eleverne på sprogholdene.
- Sprogrejse til Kina: I efterårsferien rejste to lærere og 33 elever med kinesisk som andet fremmedsprog på sprogrejse til Kina. Første del af turen foregik i Beijing, hvor gruppen bl.a. besøgte Art District 798, Den Himmelske Freds Plads, Den Forbudte By, Den Kinesiske Mur, Sino Danish Center og Danmarks Ambassade. Herefter rejste gruppen til Shijiazhuang for at besøge vores venskabskole ”Shijiazhuang No. 1 High School”. Både elever og lærere var privat indkvarteret hos en kinesisk familie i tre dage. Eleverne fulgte en kinesisk skoledag og fik en enestående mulighed for at få et indblik i en kinesisk hverdag.

Derudover afholdtes et fællesarrangement med ”Sprogzonen” for alle AP-elever.

SG-elever på tur til Den Kinesiske Mur, efteråret 2018.

Fokus på talentpleje

Også i dette skoleår havde vi fokus på talentudvikling for vores sprogligt dygtige og engagerede elever. Vi iværksatte en række initiativer til at understøtte elevernes muligheder for at udvikle såvel sproglige kompetencer som interkulturelle handlingskompetencer:

- **Den sproglige udfordring:** I foråret 2019 har vores elever skrevet en reklame møntet på udenlandske elever, som overvejer at komme til Danmark for at studere. Eleverne skrev om, hvilke muligheder det at få sig en uddannelse giver, samt hvad det er, som gør gymnasiet et godt sted at være.

Sprogkonkurrencen bliver annonceret på skolens formiddagssamling, og så vidt muligt forsøger vi at annoncere vinderen til den efterfølgende formiddagssamling ca. en måned senere. De andre fremmedsproglærere opfordrer deres elever til at deltage, og der har også været vindere fra tidligere konkurrencer med som meddommere. Vi arbejder kreativt med sprog på Silkeborg Gymnasium for at vække vores elevers interesse for fremmede kulturer. Under sprogkonkurrencen får eleverne fx mulighed for at lege og arbejde med fremmedsprog, og de får derved indsigt i de muligheder, det at kunne tale et fremmedsprog giver.

- **Juvenes Translatores:** Juvenes Translatores er en EU-oversættelseskonkurrence, der hvert år arrangeres af Europakommissionens Generaldirektorat for Oversættelse. De 13 deltagende skoler i Danmark findes ved lodtrækning, og i år var SG heldig at kunne lade fem sprogtalenter prøve kræfter med oversættelseskunsten under en to-timers prøve, der afvikles på papir, med blyant og gammeldags ordbøger og uden anvendelse af IT. Dommerne er EU's oversættere i Bruxelles. Eleverne klarede sig flot. Bl.a. endte en af dem i top-fem.

SG-elever i Guatemala, foråret 2019.

Masterclass Sprog

Vores talentprogram for elever med sprogfag, Masterclass Sprog, har eksisteret på SG i fem år. Masterclass Sprog er splittet op i sprogene spansk, engelsk, latin/græsk, fransk, kinesisk og tysk, og hvert deltagersprog tilrettelægger et program, der er relevant i forhold til at styrke og motivere skolens sprogtalenter. Alle deltagersprog tog samlet på en ekskursion til København, hvor de bl.a. fik indblik i intensiv indlæring af sprog gennem et besøg på Institut for Sprog og Kultur (Sprogofficersskolen).

Masterclass Spansk

Masterclass Spansk har i skoleåret 2018-19 afholdt fire arrangementer særligt for spanskeleverne og to ekskursioner i fællesskab med de øvrige masterclass sproghold. Fokus på de kommunikative kompetencer har været fælles for de spanskfaglige arrangementer:

- Præsentation af nyt grammatisk emne, verbalperifraser, ved Kristina Krogh. Efterfølgende anvendelse af verbalperifraserne i mundtlige øvelser.
- Ekskursion til Aarhus Universitet: Deltagelse i forelæsning ved Ane Teichert, ekstern lektor ved Aarhus Universitet. Fokus på spørge-ind-til-teknikker.
- Workshop på SG med Ane Teichert under temaet "La conversación española" med fokus på aktiv brug af sproget vha. lytterfeedback og brugen af gambitter.
- Skype-samtaler med en indfødt spanskunderviser, der er tilknyttet sprogskolen Debla i Malaga med fokus på spontan brug af sproget samt på at indgå i dialog.
- To ekskursioner på tværs af alle masterclass sproghold:
  - Ekskursion til Århus med besøg på Aarhus Tolkeskole, hvor eleverne blev præsenteret for simultantolkning, dialogtolkning og fagoversættelse. Eleverne fik i tolkelokalet lov at prøve kræfter med simultantolkning.
  - Ekskursion til København med besøg på Sprogofficersskolen, hvor eleverne bl.a. har fået indblik i intensiv indlæring af sprog.

Masterclass Fransk

Formålet med dette års Masterclass Fransk har været at styrke elevernes mundtlige sprogfærdighed samt at give eleverne et billede af, hvordan fransk kan åbne verden. I år har forløbet igen været tilrettelagt med workshops på SG, hvor strategier for at holde kommunikationen flydende, mundtlig kommunikation, samtaletræning, ordforråd og brug af idiomatiske udtryk har været i fokus. Samtaletræningen efterspørges i høj grad af eleverne, og vi har derfor arbejdet med træning af dialog og samtale samt ordforrådstilegnelse inden for udvalgte almene emner.

Den mundtlige kommunikation var således også i fokus ved årets første ekskursion – et besøg hos Club Associatif des Francophones Enthousiastes i Aarhus. Her blev eleverne præsenteret for - og fik afprøvet - forskellige strategier for at holde en samtale på fransk kørende, med hjælp og vejledning fra tre franskmænd.

Årets anden ekskursion gik til Aarhus Universitet hvor vi besøgte Tolkeuddannelsen. Eleverne fik et indblik i hvad arbejdet som tolk (primært konferencetolk) indeholder, men fik også mulighed for at stifte bekendtskab med praksis og afprøvede tolkelaboratoriet.

Derudover har vi været på ekskursion til København med de øvrige masterclass sproghold. Formålet med denne ekskursion var, at besøge Sprogofficersskolen, hvor eleverne blev præsenteret for - og også fik mulighed for at afprøve - hvordan sprogofficererne tilegner sig sprog.

Masterclass Kinesisk

I Masterclass Kinesisk har vi primært haft fokus på historie og kultur, da eleverne udtrykte ønske om dette. Vi har bl.a. haft to gæsteforelæsere, som fortalte om den kinesiske regerings anvendelse af soft power og de kinesiske dynastier.

Derudover har vi været på besøg på Tolkeskolen med de andre masterclass sproghold. Masterclass Kinesisk var senere på besøg på Aarhus Universitet ved Afdelingen for Kinastudier, hvor vi arbejdede med både kultur, historie og sprog. Masterclass Kinesisk deltog også i turen til Sprogofficersskolen i København.

Masterclass Engelsk

I ”Masterclass Engelsk - Debate Club” har vi arbejdet med debatformen *formal debating*, som bl.a. benyttes i internationale konkurrencer. Formålet er at skabe et udfordrende og anderledes engelsksproget miljø for nogle af de elever, som er særligt dygtige til engelsk og særligt interesserede i at debattere.

Eleverne har trænet i at debattere på SG gennem vinteren, så de har været klar til forårets debatmøder.

SG-elever i Kina, efteråret 2018.

Masterclass Tysk

Masterclass Tysk har i år haft mundtlighed som omdrejningspunkt. To ekskursioner har haft tolkning som overskrift: På Tolkeskolen, Aarhus Universitet har eleverne prøvet forskellige tolkesituationer, herunder konferencetolkning i tolkebokse samt dialogtolkning. På Sprogofficersskolen har eleverne ligeledes fået viden om tolkning, ligesom de har fået indblik i, hvorledes fremmedsprogstilegnelsen gribes an der.

Indledningsvis har vi haft en workshop på SG, der lagde op til en heldagsekskursion til Aabenraa, hvor eleverne fulgte undervisning på Das Deutsche Gymnasium für Nordschleswig i Aabenraa. Som afslutning på skoleåret mangler endnu en workshop at blive afviklet.

Masterclass Latin/Græsk

I Masterclass Latin/Græsk har vi dels arbejdet fagspecifikt med latinske og græske emner her på skolen, dels deltaget i de to ekskursioner ud af huset til Tolkeskolen, Aarhus Universitet og Sprogofficersskolen ved Forsvarsakademiet i København.

I den fagspecifikke del har vi arbejdet med to emner, som eleverne selv har foreslået. Hovedemnet har været den sene romerske republik. Eleverne har dels skullet læse om periodens historie på egen hånd og har på den måde sat sig ind i en række af de centrale politiske begreber, som karakteriserer periodens historie og samfundsforhold, dels arbejdet med tre centrale politiske tekster fra perioden, som de har læst på klassen under vejledning af læreren.

Fokus i læsningen har været 1) at øve strategier til både ekstensiv og intensiv ekstemporallæsning af autentiske latinske tekster støttet til danske oversættelser, 2) at øve metoder til indholdsmæssig analyse af tekster af denne type, specielt diskursanalyse, 3) at øve ordforråd og grammatisk analyse. Det andet emne var arkaisk græsk poesi. Her har eleverne mødt to af de tidligste græske digtere, atheneren og statsmanden Solon, og den lyriske digter Sapfo fra Lesbos, der begge levede omkring 600 f. Kr., og som hver især grundlagde en central digterisk genre nemlig hhv. den politisk-filosofiske elegi og det centrallyriske kærlighedsdigt. Læsningen har kombineret fokus på formelle og indholdsmæssige træk med henblik på at øve eleverne i at arbejde fagligt med den komprimerede form, som et digt er.

Samarbejde med grundskolen

Bliv klog på sprog

”Bliv klog på sprog” var igen i år velbesøgt og meget rost af deltagerne. Strukturen er, at sprog lærere fra engelsk, spansk, tysk, fransk og kinesisk byder på små sprogworkshops for lokale grundskolers 6.-9.-klasser, og herefter står vores SG-elever for at vise vores gæster rundt på skolen, inden dagen til sidst kulminerer i et hæsblæsende orienteringsløb med spiselige præmier. Det er vores indtryk, at gæsterne har været overordentligt glade for besøget. Naturligvis er der et fagligt sigte, men det handler i lige så høj grad om at præsentere områdets grundskoleelever for SG på en god og tryk måde, og baseret på vores tilbagemeldinger er dette lykkedes.

Valgfagstilbud til grundskoleelever: Sprog for sjov

Folkeskolevalgfaget ”Sprog for sjov” giver sproginteresserede elever i 8.-10. klasse mulighed for at fordybe sig i fremmedsprogene latin, spansk, fransk og kinesisk – sprog, som kun de færreste grundskoleelever har noget kendskab til på forhånd.

Gennem øvelser og quiz har vi skabt en forståelse for et fælleseuropæisk ordforråd med udgangspunkt i latin. Eleverne opbyggede et lille, men centralt, ordforråd der videreførtes i spansk og fransk. Kinesisk gav et indblik i en helt anden sproglig struktur, hvilket øgede bevidstheden om opbygningen af ens eget sprog. Alt i alt skabtes der en øget sproglig bevidsthed med vægt på både sammenhænge og forskelle.

Overgang mellem grundskole og gymnasium i tysk

Tre lærere har deltaget i en projektgruppe, der har undersøgt undervisningspraksis i lokale grundskoler (indhold, niveau, didaktik) med henblik på at skabe en passende progression i og motivation for tysk i 1.g. Gruppens undersøgelser og forslag bruges efterfølgende af hele tysk faggruppen. Helt konkret har projektdeltagerne samarbejdet med Sølystskolen, Vestre Skole og Trekløverskolen.

Besøg fra vores partnerskole i Schweiz, efteråret 2018.

2.4 Internationalisering

Vi har i skoleåret 2018-19 fortsat med at sætte udviklingen af elevernes interkulturelle kompetencer i centrum i forbindelse med studierejserne. Vi har således fortsat arbejdet med at finde partnerskoler til de klasser, der skal på studierejse, ligesom vi har udbygget antallet af samarbejdsskoler.

SG åbner verden lidt mere

Ud fra et bevidst ønske om at understrege STX's almindelige dimension arbejdede fem lærere i to klasser med aktiviteter, der skabte kontakt til og lod eleverne møde mennesker i Silkeborg og Danmark, de formentlig ikke selv ville have opsøgt. Arbejdet i 3.p koncentrerede sig om storbyliv og globale spørgsmål og rummede en ekskursion til København, mens 2.w bl.a. stiftede bekendtskab med Blå Kors i Silkeborg, havde besøg fra elever fra Sprogskolen og fordybede sig i identitetsspørgsmål knyttet til grænselandet på en tur til Slesvig.

Cambridge English

Vi afsluttede i januar 2019 vores først hold elever med Cambridge English. 10 elever fulgte hele undervisningsforløbet og afsluttede med prøve. Alle bestod til niveau C1, og tre af dem klarede sig så fint, at de bestod til det højeste niveau: C2.

Udvekslings elever

Silkeborg Gymnasium har en lang tradition for hvert skoleår at optage udvekslings elever, der kommer fra mange forskellige steder i verden.

Udvekslings eleverne er et aktiv på Silkeborg Gymnasium, da de med deres forskellige kulturer og sprog åbner verden for elever, lærere og det internationale miljø på skolen. Som led i vores intentioner om at styrke vore elevers internationale kompetencer og bevidsthed om egne kulturelle forudsætninger for at indgå som aktive demokratiske borgere i en globaliseret verden er det centralt, at vi inddrager udvekslings elevernes kulturelle kompetencer og forskellighed i klassernes og skolens miljøer. Vi arbejder derfor med at styrke den faglige og sociale integration af udvekslings eleverne ved en række konkrete tiltag, som ligger ud over de faste traditioner, skolen allerede nu har etableret omkring vores gæsteelever, med flere private kontaktmøder, fokus på det faglige arbejde og det gode samarbejde med udvekslingsorganisationerne.

Udvekslings eleverne agerer ambassadører for deres sprog og kultur og deltager derfor ud over dette i særligt tilrettelagte aktiviteter på skolen og i undervisningen, som ligger ud over den almindelige undervisning. Udvekslings eleverne har ligeledes mulighed for at mødes med danske elever i "International Alliance", et elevinitiativ, som skolen understøtter med ressourcer. Eleverne mødes her ca. hver 14. dag til uformelle sammenkomster med danske elever.

Skolens koordinator for udvekslings eleverne har gennem skoleåret jævnligt mødt med udvekslings eleverne, bl.a. i form af en ekskursion til Moesgaard og Aarhus. Eleverne har arbejdet med et større skriftligt udvekslingsprojekt i form af en formel opgave med tilhørende fremlæggelse, som tager udgangspunkt i deres årsoplevelse på SG. Opgaven udarbejdes, mens deres klassekammerater skriver DHO.

2.5 Det sociale liv på skolen

Fællesarrangementer

Fællesarrangementerne, som afholdes på tværs af klasser og årgange, tilrettelægges, så eleverne tilbydes information og oplevelser, som ligger ud over den alm. undervisning. I skoleåret 2018-19 er der - ud over en række mindre arrangementer i bl.a. musik, spansk, samfundsfag, innovation, erhvervsøkonomi og fysik - afholdt flg. arrangementer:

- **Clement Kjersgaard & RÆSON: Fake news og demokrati**

I forlængelse af de seneste års konferencer med Clement Kjersgaard og tidsskriftet RÆSON, "Fremtidens Danmark" (2013), "Danmark i Europa" (2015), "Det amerikanske præsidentvalg" (2016) og "Er demokratiet i krise?" (2017), satte Clement Kjersgaard med sit oplæg i september 2018 fokus på, hvordan fake news kan have indflydelse på demokratiet og de demokratiske beslutningsprocesser.

I forbindelse med 1.g-forældreaftenen i november 2018 arrangerede SG – i samarbejde med Forældreforeningen – ligeledes et oplæg med Clement. Også her var temaet demokrati, og Clement trak – efter en indledende gennemgang af demokratiets historie fra Murens fald og frem – tråde til både dansk og international politik lige nu.

Masterclass Samfundsfags-elever sammen med Clement Kjersgaard i forbindelse 1.g-forældreaftenen, efteråret 2018.

- **Søren Hebsgaard: "Mig og min smarte telefon"**

I forlængelse af Søren Hebsgaards oplæg i efteråret 2017, der blev evalueret særdeles positivt af eleverne, satte Hebsgaard i dette oplæg for 1.g-eleverne i september 2018 fokus på elevernes anvendelse af PC og mobiltelefon. Som afsæt for oplægget blev der foretaget en kvantitativ undersøgelse af 1.g-elevernes anvendelse af PC/mobil.

- **Jonas Risvig: ”Med lukkede øjne”**

I dette oplæg fortalte den tidligere SG-student på gribende vis om sin lynkarriere som filminstruktør – fra de første produktioner på SG over klassikeren ”Ud i det blå” til de seneste års produktioner, der bl.a. tæller dokumentarserien ”Da Danmark blev Suspekt” samt over 30 musikvideoer med musikere som Medina, Peter Sommer og Christopher. Samtidig reflekterede Jonas Risvig over nogle af de valg og fravalg, man må tage i årene efter sin studentereksamen, og hvordan begivenheder i éns liv pludselig kan få udviklingen til at tage uventede drejninger.

- **Sprogzonen**

Sprogzonen satte i en én-dags-workshop fokus på dia- og sociolekter sammen med vores AP-elever. Workshoppen skulle bl.a. illustrere for eleverne, at det, de arbejder med i AP, også er et egentligt fagområde, som folk i verden uden for skolen beskæftiger sig med.

- **Operation Dagsværk – fokus på Grønland:** Som optakt til Operation Dagsværk-indsamlingen i november 2018 afholdtes dette foredrag i studiemodulet med deltagelse af tre oplægsholdere fra Operation Dagsværk-sekretariatet.

- **Digter-workshop**

Med støtte fra Statens Kunstfond afholdtes der i efteråret 2018 digter-workshop for udvalgte danskklasser med forfatterne Mads Mygind og Stine Pilegaard.

- **Sidsel Ben Semmane**

Den tidligere Melodi Grand Prix-vinder Sidsel Ben Semmane aflagde i forbindelse med en koncert på Rampelyset SG besøg i efteråret 2018 og spillede nogle numre for eleverne i spisefrikvarteret. Sidsel Ben Semmanes karriere er meget interessant – fra musikelev på Aarhus Katedralskole over konservatoriet til internationale optrædender i bl.a. USA – og vi har derfor lavet aftale med Sidsel Ben Semmane om et egentligt fællesarrangement for alle musikeleverne i efteråret 2019.

- **Arlette Andersen & Thomas Kvist Christiansen: En historie vi aldrig må glemme**

Den tidligere kz-fange Arlette Andersen, hvis livshistorie bl.a. er skildret i bogen ”Pigen fra Auschwitz” indviede ved dette fællesarrangement eleverne i en række gribende og uforglemmelige oplevelser fra anden verdenskrig. Fællesarrangementet indledtes med oplæg ved filminstruktør og journalist Thomas Kvist Christiansen, der i 2018 udgav bogen *Vi er her for at dø*, og som i 2017 instruerede filmen *Arlette – en historie vi aldrig må glemme*. En film, som alle SG-elever havde set via filmfremvisning i auditoriet som optakt til besøget.

- **Workshop og show med elever fra Det Jyske Musikkonservatorium**

Der var masser af aktivitet, energi og godt humør, da en stor gruppe rytmiske musikere og dansere fra Det Jyske Musikkonservatorium i november besøgte SG og afholdt workshops for alle musik- og dramaeleverne. Arrangementet sluttede af med et stort show i hallen.

- **Det gode gymnasieliv – en temadag med fokus på elevdemokrati**

Både i 2012 og 2015 gennemførte vi en temadag med overskriften ”Det gode gymnasieliv”. Her skulle eleverne komme med idéer til, hvordan livet som SG’er kunne blive endnu bedre. Resultatet var et væld af gode, skæve, kreative og sjove idéer, hvoraf mange senere er blevet realiseret. Aktivitetsdagen, SGoop, Studiecaféen, vandautomaterne og SGønfesten kan nævnes som eksempler. Med temadagen ”Det gode gymnasieliv 2018” fik også de nuværende årgange af SG-elever mulighed for at sætte deres helt eget præg på SG – nu og for fremtiden. Dagens program blev tilrettelagt i et samarbejde mellem elevrådet og ledelsen og indeholdt fire forskellige elementer: Først satte elevrådet og ledelsen en ramme for dagen via oplæg i hallen, ligesom tidligere elevrådsformand, lokalpolitikeren Johan Brødsgaard holdt oplæg om det at søge indflydelse og gøre en forskel for andre i den nære hverdag. Dernæst udarbejdedes der i stamklasserne et idékatalog med tre idéer til, hvordan livet som gymnasieelev på SG kan blive endnu bedre, og efter frokostpausen arbejdedes der videre med disse ideer på tværs af årgangene i de respektive bogstavfællesskaber, hvorefter bogstavfællesskabet indsendte de bedste ideer til ”Det gode gymnasieliv”-udvalget. Afslutningsvis afholdtes der comedy-oplæg ved Michael Schøt i hallen, efterfulgt af Café Skrymer.

Igen i år har forslagene spændt vidt – fra musik på toiletterne over en ny samkørselsapp til reorganisering af studiemodulet med indførelse af bl.a. stillezoner og stillelokaler – og særligt bæredygtighed har været et centralt tema i mange forslag. Et udvalg bestående af repræsentanter fra elevrådet og ledelsen har efterfølgende udvalgt og præmieret de fem bedste ideer med præmier fra Forældreforeningen, og processuelt er en række ideer allerede blevet implementeret, ligesom en række ideer vil blive implementeret efter sommerferien. Det gælder fx oprettelse af lektiercafé i en bredere fagrække i studiemodulet.

Temadagen ”Det gode gymnasieliv 2018” bød bl.a. på oplæg ved tidligere elevrådsformand Johan Brødsgaard.

- **Dramaforestillingen *Ekstremt demokratisk***

Radikalisering og ekstremisme fylder avisernes forsider og politikernes taler – men hvad er radikale holdninger egentlig? Hvordan bliver man radikaliseret – og af hvem? Og hvorfor taler vi om det hele tiden? Det var nogle af de spørgsmål, som den københavnske teatertrup Contact rejste i forestillingen *Ekstremt demokratisk*, der blev fremvist i auditoriet for dramaholdene og udvalgte samfundsfagshold. Forestillingen blev efterfulgt af workshops, hvor elever og skuespillere gik i dialog om de temaer og spørgsmål, forestillingen rejste. Forestillingen var i øvrigt økonomisk støttet af TrygFonden og kunne derfor afholdes gratis på SG.

Arlette Andersen besøgte SG i efteråret 2018.

- **Uge sex**

Tidligere år har lokale sundhedsplejersker afholdt dialogbaseret foredrag for alle 1.g'ere om sund sex, men dette kommunale tilbud har i foråret 2018 og foråret 2019 været erstattet af klassebaserede oplæg ved Sex & Samfund. Den nye model blev efterfølgende evalueret meget positivt af eleverne i Aktivitetsudvalget.

- **Jesper Møller Sørensen: DK's største udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer**

Til dette fællesarrangement for 1.g- og 2.g-elever med samfundsfag på A-niveau satte den tidligere SG-elev Jesper Møller Sørensen med udgangspunkt i sine erfaringer som bl.a. dansk ambassadør i Pakistan og Politisk Direktør i Udenrigsministeriet fokus på de største udenrigs- og sikkerhedspolitiske udfordringer, som Danmark står overfor i dag. Det drejede sig om

emner som Brexit, den transatlantiske turbulens, forholdet til Rusland, migration og kampen mod terrorisme.

- **Jimmy Jørgensen: Forældreforeningens essayforedrag**

Som optakt til Forældreforeningens essaykonkurrence 2019 afholdt musiker og sanger Jimmy Jørgensen oplæg for alle elever. Oplægget inkluderede fem musiknumre. Jimmy Jørgensen har gennem en hård opvækst på Vesterbro skullet kæmpe med sin sociale arv, og foredraget fokuserede bl.a. på, hvilke situationer og hvilke valg der muliggjorde en anden livsbane for ham, end hvad barne- og ungdomsårene pegede i retning af.

- **Paneldebat om den lokale forankrings betydning i politik**

I dette fællesarrangement, der havde deltagelse af alle partier med en lokal kandidat til folketingsvalget 2019, blev der tematisk taget udgangspunkt i, hvilken betydning den helt lokale forankring har for det at være folketingspolitiker – og herfra sattes der fokus på især klimaudfordringen og dansk uddannelsespolitik.

- **Debat mellem Kristian Jensen og Uffe Elbæk**

Som optakt til folketingsvalget afholdtes der mandag den 13. maj debat mellem Finansminister Kristian Jensen og Alternativets politiske leder Uffe Elbæk. Temaerne for debatten var klimaudfordringen, uddannelsespolitik samt lighed/ulighed, ligesom der var mulighed for at stille spørgsmål fra salen. Som supplement hertil har mange forskellige politikere og partier haft stande i kantineområdet og uddelt materialer i forbindelse med både EP-valget og FT-valget.

Debat mellem Uffe Elbæk og Kristian Jensen på SG, maj 2019.

Tværgående elevaktiviteter i øvrigt

Studiemodulet

Studiemodulet er blevet afholdt hver onsdag i tredje modul. Studiemodulet er et frimodul uden obligatorisk undervisning og har budt på en række forskelligartede aktiviteter såsom lektiecafé, talenttilbud, frivillig idræt, musicaløvelse, foredrag, CanSat og elevrådsaktiviteter.

Den Kreative Skole på SG

Vi har igen i år haft et samarbejde med Den Kreative Skole, så vi har tilbudt ekstraundervisning på gymnasiet med undervisere fra musikskolen hver onsdag i studiemodulet. På den måde har SG-eleverne kunnet lære et nyt instrument – eller blive bedre til det, de allerede spillede.

Formiddagssamlinger

Formiddagssamlingerne er i det forløbne skoleår blevet afviklet syv gange, og der er blevet vekslet mellem information, underholdning, konkurrencer og musikalske indslag.

SGympiaden 2018 bød som vanligt på fakkelindløb ved Erik Olesen – til elevernes store begejstring.

Formiddagssang

Hver fredag formiddag har musiklærerne spillet op til formiddagssang i auditoriet i det lange formiddagsfrikvarter (kl. 10.50-11.05). Formiddagssangen er normalt velbesøgt med 120-150 elever og lærere, og der bliver hver gang sunget både en moderne, nyere sang og en sang fra den klassiske danske sangskat.

Julekoncert

Julekoncerten er en tilbagevendende begivenhed, hvor elever fra musikstudieretningerne og fra de frivillige musikaktiviteter afholder koncert. Også i år var julekoncerten særdeles velbesøgt.

"Elvis" med kor på scenen under julekoncerten. 2018

Teaterkoncert: "En verden af liv"

Vi kender dem alle - de store eventyrfigurer. Den lille Havfrue, Snehvide, Aladdin, Lady og Vagabonden, Pinocchio og Simba. På den måde har de store eventyrfortællinger også været med til at forme vores forestillinger om virkeligheden - forestillinger om venskab og kærlighed, om kampen mellem det gode og det onde. Men hvad sker der egentlig, hvis vi tager disse eventyrfigurer og dumper dem ned i virkeligheden anno 2019? Og kan det måske endda gøre os lidt klogere på den verden, vi lever i i dag? Det var nogle af de spørgsmål, der blev rejst i årets teaterkoncert "En verden af liv". Det blev ikke alene et glædeligt gensyn med barndommens eventyrfigurer – der blev også kastet et kritisk blik på tidstypiske tendenser såsom MeToo-bevægelsen, den moderne kønskamp og selviscenesættelsen på de sociale medier. Både tankevækkende og underholdende.

Teaterkoncerten var igen i år et stort tilløbsstykke, og både visuelt og auditivt var det en meget flot forestilling, de 150 medvirkende elever og 9 lærere leverede. Forestillingen var udsolgt alle dage, ligesom der opførtes en særforestilling for kommunens 8. klasses-elever med deltagelse af ca. 320 grundskoleelever.

MuSG-cafeer

Også i år er der blevet afviklet tre MuSG-cafeer i auditoriet for skolens musikelever. Eleverne har her haft mulighed for at spille musik fra såvel undervisningen som fra de frivillige musikaktiviteter for et bredere publikum, og caféerne har haft stort fremmøde.

Café Skrymer

Café Skrymer-udvalget har også i det forløbne skoleår arrangeret og afholdt fire velbesøgte, temaorienterede caféer, bl.a. den traditionsrige ”Comedy Skrymer”.

Store gymnasiefester

Der har i det forgangne skoleår været afholdt tre store gymnasiefester; SGønfest i august (se nedenfor), gallafesten i november (med livemusik fra SG’s eget bigband) og en forårsfest i maj (med livemusik fra bl.a. Silkeborg Bigband og Emil Stabil). Der har igen i år været stor opbakning blandt eleverne. Som et præventivt tiltag havde vi til den sidste store gymnasiefest bestilt en narkohund, og dette tiltag blev modtaget positivt af såvel elever som af Forældreforeningen.

SGønfest

Igen i år afholdt vi vores egen musikfestival, SGønfest, i slutningen af august. SGønfesten afholdtes på sportspladsen og i Hal 2 og indeholdt en række sociale aktiviteter, fællesspisning og ikke mindst livemusik på den store scene ved 11 forskellige elevbands og et lærerband. Festen inkluderede også koncert med Shaka Loveless.

Elevband på scenen ved SGønfesten, 2018.

Fakultetsfester

Som supplement til de store gymnasiefester er der afholdt fakultetsfester for hhv. musikeleverne, samfundsfagseleverne og de sproglige/naturvidenskabelige elever. Alle fakultetsfesterne indledtes med fællesspisning i kantineområdet og havde dels til formål at styrke de sociale fællesskaber på tværs af årgangene, dels til formål at styrke studieretningsidentiteten på de respektive studieretninger. I tilknytning til fakultetsarrangementerne afholdtes i slutningen af skoleåret ligeledes det såkaldte "oSGar-arrangement" for gymnasiets mediefagselever, hvor en række kortfilm, produceret af SG-elever, fremvistes i Bio Silkeborg, hvorefter der blev uddelt præmier for bedste filmproduktion mv.

SGoop

Elevbladet SGoop er desværre ikke udkommet i år, da der ikke har været et tilstrækkeligt antal elever i redaktionsgruppen, og det ikke er lykkedes at rekruttere nye medlemmer trods forskellige tiltag.

Radio SG - Lyden af ungdom

SG's egen webbaserede elevradio, RadioSG, sendte live fra SG Stafetten, men der har i år ikke været tilstrækkeligt med elever i redaktionsgruppen til at lave faste ugentlige udsendelser i studiemodulet.

Aktivitetsdag: SGympiaden

I august afholdtes igen aktivitetsdag med overskriften "SGympiade". Dagen havde primært til formål at styrke det sociale fællesskab på tværs af de tre årgange, og den bød på en bred palet af aktiviteter - fra musik, dans, poetry slam og "Den store kagedyst" med tidligere SG-elev Luna Richardt over teambuilding til orienteringsløb. Dagen inkluderede også et oplæg ved den tidligere SG-elev Eskild Ebbesen og sluttede af med det store SG Race, hvor elever og lærere konkurrerede mod hinanden.

Blandt aktivitetsdagens tværgående aktiviteter var korsang i auditoriet.

SG Stafetten

SG Stafetten er efterhånden blevet en fast, årlig tradition, og stafetten blev gennemført igen i april 2019. Fra start var der højt tempo med fælles opvarmning, musik i højttalerne og professionel tidstagning, og på løberuten fik en række husorkestre smilet frem hos løberne. I år afvikledes SG Stafetten som et velgørenhedsløb, hvor eleverne via private sponsorer samlede ind til Kræftens Bekæmpelse, og denne model vil også blive brugt fremadrettet.

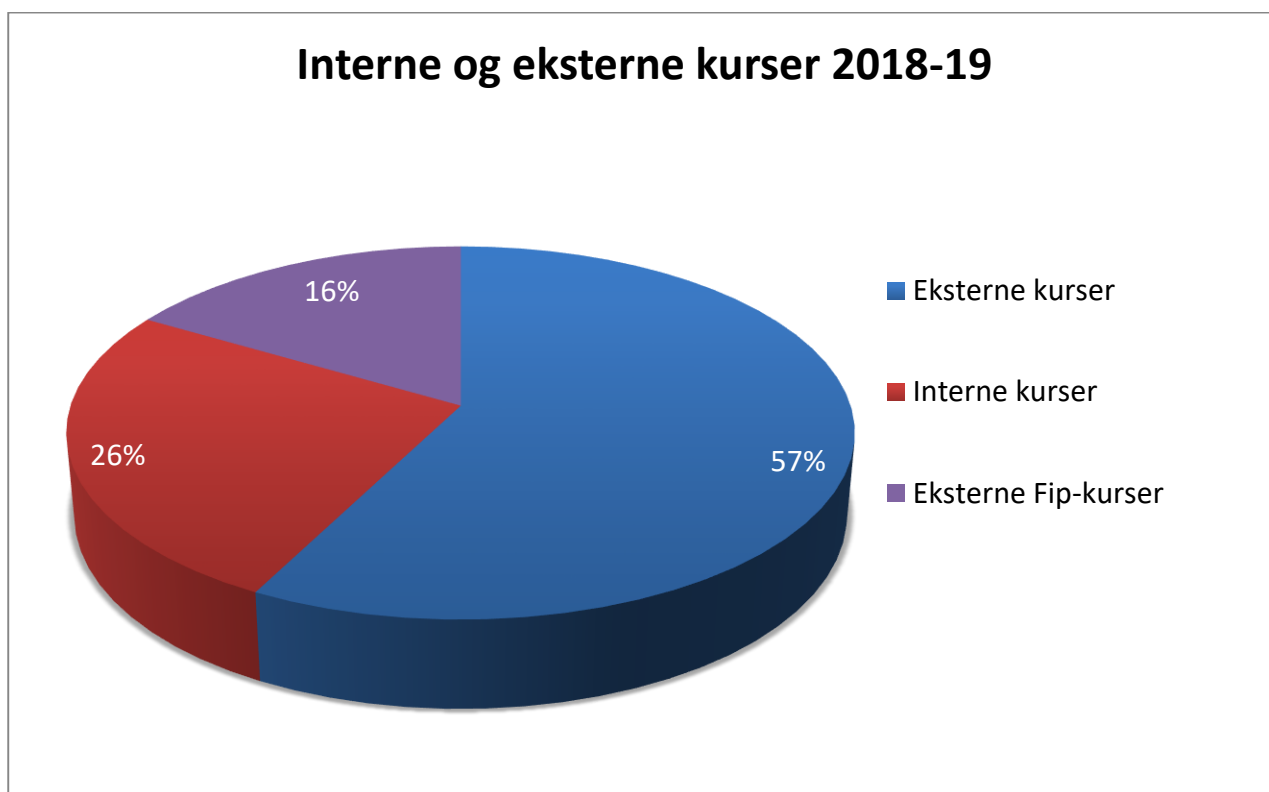
Ved SG Stafetten 2019 blev der samlet ind til Kræftens Bekæmpelse.

2.6 Kompetenceudvikling

I lighed med forrige år har der været en prioritering af kompetenceudvikling for skolens lærere. Der er i skoleåret 2018-19 anvendt, hvad der svarer til ca. fire årsværk på kompetenceudvikling. De er fordelt således, at godt ét årsværk er anvendt på deltagelse i interne og eksterne kurser, og knap tre årsværk er anvendt på udviklingsprojekter. Derudover er det treårige helskole-projekt ”Synlig læring på SG”, der er forankret i faggrupperne, jf. ”Mål og strategi” for forrige år, fortsat i mindre selvbestaltede grupper i de enkelte faggrupper.

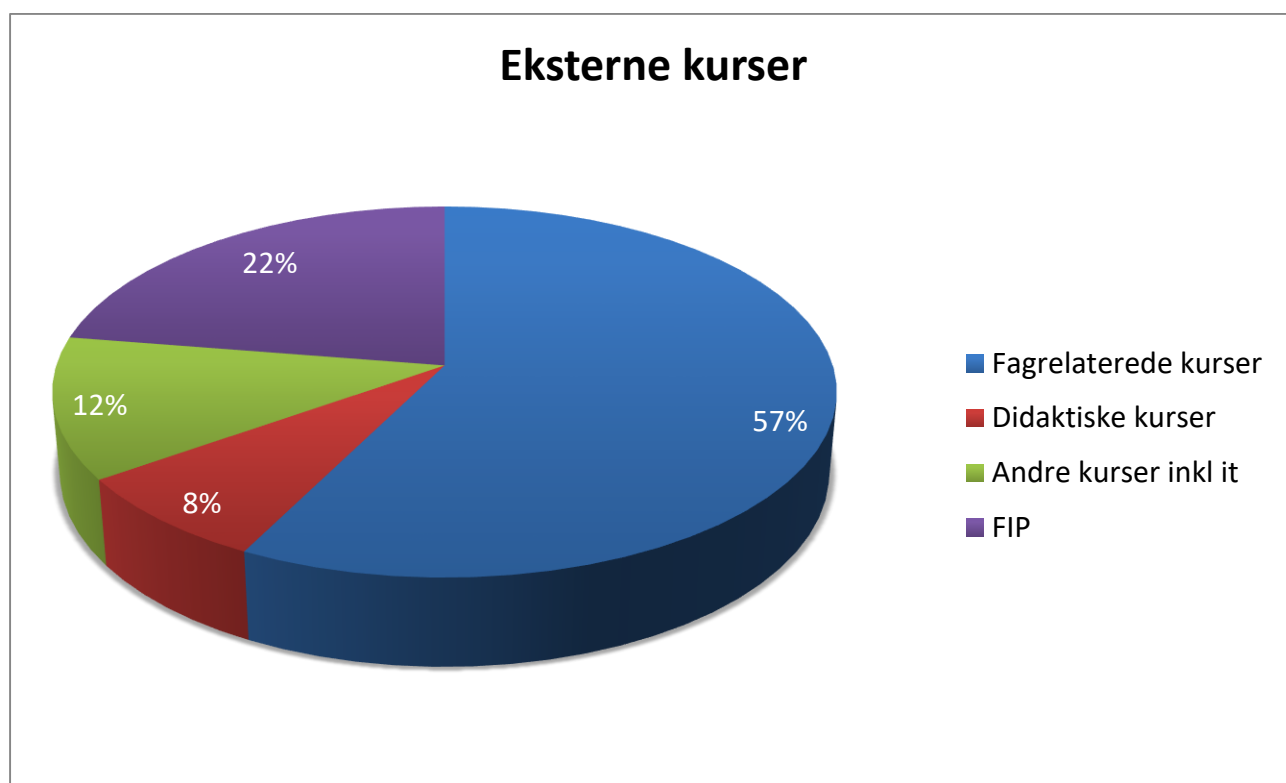
En analyse af ressourcen anvendt på diverse kurser viser, at der i dette skoleår har været en fordeling af anvendt tid mellem interne og eksterne kurser på hhv. 26% og 73%, jf. nedenstående figur, hvilket igen i år viser en mindre stigning i ekstern kursusdeltagelse. Af de eksterne kurser er 16% anvendt på ”Faglig udvikling I Praksis (FIP)”, hvilket er et flerårigt fagligt-forankret kursusforløb iværksat og faciliteret af UVM (se også nedenstående afsnit om ekstern efteruddannelse for mere info om FIP).

Ekstern efteruddannelse

Den eksterne efteruddannelse kan opdeles i faglige kurser, pædagogiske/didaktiske kurser og kurser af anden art, herunder fx førstehjælpskurser og IT-kurser. En helt klar sondring mellem faglige og didaktiske kurser kan være svær, men foretages der en sådan, er der en stigning i faglige kurser i forhold til de forrige år. Her spiller implementeringen af reformen ind, da knap halvdelen af de eksterne faglige kurser er reformrelaterede (48%).

Derudover har der, som nævnt ovenfor, også i dette skoleår været prioriteret deltagelse i det flerårige, eksterne kursusforløb "Faglig udvikling I Praksis" (FIP), iværksat af UVM. Formålet er her at facilitere og understøtte den enkelte skoles arbejde i faggrupperne, erfaringsudveksling og eventuel dannelse af netværk i et målrettet arbejde med udvikling af fagene, fagdidaktikken og samarbejdet om fagrelaterede emner. Deltagelsen i FIP har som udgangspunkt været med den pågældende faggruppeleder i faget samt en fagkollega eller den tilhørende uddannelseschef. I dette skoleår har FIP-kurserne også indeholdt en drøftelse af særfaglige forhold relateret til gymnasiereformen.

Intern efteruddannelse

Et internt kursuskatalog for skoleåret 2018-19 har som vanligt været udgangspunktet for dele af den interne efteruddannelse. Derudover har der i de forskellige faggrupper været arrangeret og afholdt faggruppedage og interne kurser.

Ved at prioritere interne kurser opnår vi som skole, at mange af skolens lærere har mulighed for at deltage i det samme kursus. På den måde fremmes dialogen om indhold - både det didaktiske og/eller faglige - og derved sikres den efterfølgende vidensdeling og implementering af mange elementer fra kurset. De fleste af de interne kurser tager afsæt i skolens mange udviklingsprojekter og indsatsområder. I dette skoleår har der bl.a. været fokus på målstyret undervisning og synlig læring, brug af feedbackformer, digital dannelse og på anvendelse af forskellige IT-værktøjer i undervisningen.

Med en målrettet og fælles kompetenceudvikling forankret i faggrupperne arbejder skolens lærere systematisk sammen om at udvikle undervisningen, bl.a. med en fælles forståelse for fagenes faglige mål og med mulighederne i individuel feedback og feedforward til eleverne.

Som eksempler på interne kurser og udviklingsprojekter kan nævnes:

- **Kollegial supervision**

I dette skoleår har 10 lærere deltaget i ”Kollegial supervision”. Projektet er en fortsættelse af tidligere års projekter, igen i år med intern projektledelse. Der har været afholdt et introducerende møde, hvor deltagerne arbejdede med supervisionssamtalens forskellige elementer, samt en midtvejsevaluering for hele projektgruppen. Supervisionsdeltagerne har været inddelt i triader, da kollegial supervision indbefatter tre forskellige roller, som går på omgang mellem triadens medlemmer: supervisor, mediator og fokuspersonen. Grupperne har gennemført mindst to supervisioner af hver af de tre deltagere, og der var dermed seks seancer. Baggrunden for at supervisere hinanden bygger på nogle grundlæggende regler og metoder, som er vigtige at overholde, og hvor den enkelte lærer ikke vurderes, men hvor man hjælper hinanden med refleksion. Metoden kan være svær at tilegne sig, men erfaringerne fra gruppen er gennemgående positive. Det er lærernes vurdering, at der gennem kollegial supervision skabes et større og mere sikkert handlerum for den enkelte, og derudover skabes udvikling og vidensdeling i et praksisfælleskab.

- **Aktionslæring**

Aktionslæring er en metode til at udvikle sig selv og sin undervisningspraksis. I skoleåret 2018-19 har 10 lærere deltaget i forløbet. Projektgruppen startede skoleåret med et opstartsmøde, hvor rammerne blev lagt, og der blev dannet mindre grupper med 3-4 kolleger i hver. I løbet af skoleåret mødtes grupperne for at diskutere undervisning, ligesom de afholdt et midtvejsmøde og en afsluttende evaluering, hvor det bl.a. blev diskuteret, hvilke justeringer der skal foretages i forhold til næste skoleår.

Som deltager identificerer man selv en konkret udfordring fra sin egen undervisning. Denne udfordring diskuteres med aktionsgruppen, som kommer med forslag til, hvordan udfordringen kan løses. Derefter iværksætter den pågældende lærer et eller flere tiltag i undervisningen - kaldet "aktioner". De forskellige tiltag evalueres, og på næste møde i aktionsgruppen informeres aktionsgruppen om, hvad der er blevet afprøvet, og hvordan "aktionen" har bidraget til at løse udfordringen. Herefter diskuteres "aktionen" med aktionsgruppen. Forløbet er blevet evalueret særdeles positivt, og samtlige deltagere angiver i en anonym evaluering, at de vil anbefale forløbet til kolleger.

Eksempler på udfordringer fra aktionsgrupperne:

- Hvordan får jeg kendskab til elevernes faglige niveau på C-niveau-hold uden fordybelsestid?
- Hvordan skabes en god social relation til eleverne i de store klasser?
- Hvordan håndterer jeg elevernes PC-brug i forskellige undervisningsaktiviteter?
- Hvordan får jeg eleverne til at deltage mere aktivt i klassedialogen?

- **Digitalt understøttet faglighed og almindannelse (DUFA)**

I skoleåret 2017-18 blev der afholdt et UVM-finansieret forskningsprojekt på Silkeborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium med det formål at afdække, hvordan anvendelse af IT og digitale læringsressurser og interaktionsredskaber i gymnasiet kan understøtte faglighed, kundskaber og almindannelse. Seks lærere fra Silkeborg Gymnasium og seks lærere fra Rødkilde Gymnasium deltog med vejledning og supervision fra Jesper Tække (Aarhus Universitet) samt Michael Paulsen (Syddansk Universitet).

I alt 18-20 konkrete (digitale) undervisningsdesigns blev udviklet til og afprøvet i forskellige klasser på Silkeborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium. Konkret kredsede forløbene på Silkeborg Gymnasium om emner som ”Informationssøgning på nettet og fake news”, ”Digitale feedback- og interaktionsformer i forbindelse med afleveringer”, ”Kommunalvalg: exit polls og digital kommunikation med politikere” ”Innovative forløb med programmering og computational thinking” og ”Innovative forløb med blog- og hjemmesideproduktion”.

I alt er 10 undervisningsdesigns (heraf 6 fra Silkeborg Gymnasium) blevet udvalgt og i løbet af foråret 2019 blevet videreformidlet til gymnasie-sektoren i form af oplæg på Danmarks læringsfestival samt ved publicering af rapport og inspirationsfilm på hhv. UVM og EMU:

- <https://uvm.dk/publikationer/2019/190412-digitalt-understoettet-faglighed-og-almendannelse-dufa-projektet>
- <https://emu.dk/stx/forskning-og-viden/paedagogisk-it/sadan-kan-undervisningen-understottes-digitalt>

- **Matematik i biologiske fag**

I dette udviklingsprojekt har fire lærere haft fokus på at udbrede resultater og erfaringer fra gruppens arbejde i skoleåret 2017-18. Der har været afholdt en ud-af-huset arbejdsdag i gruppen. Dette har resulteret i afholdelse af workshop for hvert par af lærere i matematik og biologi fra alle klasser, hvor biologi og bioteknologi er studieretningsfag. På denne workshop blev forskelle i fagsprog omkring matematik og matematiske begreber eksemplificeret med udgangspunkt i skriftlige eksamensopgaver i Biologi A og Bioteknologi A. Derudover blev eksempler på matematisk anvendelse fra elevbesvarelser på udvalgte delopgaver drøftet for derved at sætte fokus på elevers brug af matematikkompetencer i de biologiske fag og i besvarelse af eksamensopgaver.

Workshoppen førte til fremadrettede aftaler om samarbejdsflader og til erkendelse af et udvidet fokus på vejledning af eleverne i brugen af matematik i biologiske fagsammenhænge. Gruppen har derudover udviklet og afholdt det interne kursus ”Matematik for biologer – brush-up” med både teori og praksis. På kurset blev udvalgte faglige matematikemner og matematisk cas-værktøj gennemgået.

Arbejdsgruppen har overordnet afdækket et behov for øget fokus på lærerens vejledning af og feedback til elever i forhold til anvendelse af matematikkompetencer i arbejdet med skriftlige opgaver med matematisk indhold, og det budskab er blevet viderebragt til relevante faglærere og faggrupper.

- **Interne kurser**

- **Digital dannelse:** Et praksisnært kursus om nødvendigheden af, at digital dannelse er en del af den almene dannelse, med eksempler på, hvordan der kan arbejdes med emnet på både det refleksive og det praktiske plan. Kurset blev afholdt i samarbejde med GL-E og Center for Undervisningsmidler.
- **Mobning:** Der blev afholdt et dagskursus om mobning og eksklusionskultur i klasserummet. Kurset tog afsæt i den nyeste forskning på området og indeholdt både oplæg og drøftelser om praksiserfaring. Kurset blev afholdt i samarbejde med Rabøl Research af forsker Helle Rabøl Hansen.
- **De mange bolde i luften:** Et mindre kursus om planlægning og mere målrettet udnyttelse af egne ressourcer. Kurset blev afholdt i samarbejde med Sundhedspartner.dk.
- **Brug af feedbackspillet i undervisning:** Der blev afholdt et mindre, praksisnært kursus i brug af et udviklet, simpelt feedbackspil, hvor peer-feedback anvendes.
- **Målrettet informationssøgning:** Der blev afholdt et mindre, praksisnært kursus i brug af søgestrategier og søgeteknikker. Kurset blev afholdt i samarbejde med Silkeborg Bibliotek og varetaget af undervisere fra biblioteket.
- **Diverse kurser med fokus på IT i undervisningen:** Blev udbudt og afholdt af skolens pædagogiske IT-vejledere og lærere. Der er blevet afholdt kurser om brug af OneNote, Adobe og pdf-dokumenter, nye funktioner i Lectio samt brug af Padlet.

Idrætsdag på SG, efteråret 2018.

Øvrig kompetenceudvikling i skoleåret 2018-19

Lærerseminar

I oktober drog alle lærerne til Kolding for gennem to døgn at arbejde med, hvordan vi udvikler lærersamarbejdet yderligere på SG. Vi havde bl.a. besøg af Lene Tortzen Bager, der er selvstændig konsulent, ph.d. og tidligere lektor ved Aarhus Universitet. Lene har i ca. 15 år arbejdet inden for gymnasieområdet med udvikling af samarbejde mellem lærere og mellem lærere og ledelse med udgangspunkt i praksis. Hun var med til at starte kollegial supervision på SG og har desuden arbejdet med bl.a. aktionslæring. Lene holdt seminarets indledende foredrag med fokus på, hvorfor lærersamarbejde og læringsfællesskaber er vigtige, og hvad udfordringerne kan være.

Torsdag havde vi besøg af Erin Henrick, som gennem 10 år har været tilknyttet Vanderbilt University, USA, som forskningsassistent. Hun har gennem en årrække arbejdet som forsker i pædagogiske udviklingsprojekter og har bl.a. arbejdet på et 10-årigt forsknings- og udviklingsprojekt med deltagelse af mere end 360.000 elever og deres lærere og ledere. Det overordnede mål med dette store projekt var at svare på, hvordan man bedst støtter og fremmer udviklingen af matematikundervisning af høj kvalitet blandt denne store gruppe af elever på mellemskoletrinnet. Erin fortalte os om udviklingsprojektet og om de resultater og konklusioner, som forsøget førte med sig. I forlængelse heraf arbejdede vi gennem forskellige øvelser med, hvorfor og hvordan lærersamarbejde kan udvikles hen imod et egentligt læringsfællesskab.

SG-lærerne samlet til fælles billede på første skoledag, efteråret 2018.

Ergonomikursus for rengøringspersonalet

Der bliver i begyndelsen af juni 2019 afholdt et todages kursus for rengøringspersonalet med fokus på god ergonomi i rengøringsarbejdet. Kurset er bl.a. en udløber af den arbejdspladsvurdering (APV), der blev afholdt blandt rengøringspersonalet i foråret 2019.

2.7 Fastholdelse og støtte

Den overordnede målsætning på nationalt niveau er, at 90% af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse. Silkeborg Gymnasium bidrager hertil og giver samtidig en bred gruppe af elever en bedre oplevelse af gymnasietiden ved at fokusere på elevtrivsel og tidlig opmærksomhed i forbindelse med faglige problemer samt forsømmelser.

Læse- og skrivevejledning

Læse- og skrivevejlederne har i starten af skoleåret og med assistance fra tre dansklærere gennemført en læse- og stavescreening i alle 1.g-klasser. I forlængelse af screeningen har læse- og skrivevejlederne afviklet individuelle samtaler med 90-100 elever med henblik på at få tilbudt dem den hjælp, de måtte have brug for, men også for at vise, at de fremover har mulighed for at gøre brug af den støtte, vi kan give i forbindelse med oplevede vanskeligheder. Læse- og skrivevejlederne har kommunikeret om alle disse elever (og mere uddybende om særlige elevers behov for hjælp) med klassens team både i grundforløbet og siden i studieretningsopstarten. For de ordblinde elevers vedkommende er der søgt om støttetimer og IT-hjælpe midler, og for flere af disse elevers vedkommende har læse-skrivevejlederne allerede før skolestarten haft kontakt med dem for at sikre en god opstart med overførsel af hjælpemidler, og for andre med lignende vanskeligheder har læse- og skrivevejlederne i løbet af efteråret vejledt dem i brugen af IT-hjælpe midler.

I grundforløbet afviklede læse- og skrivevejlederne et frivilligt læsekursus for de svageste læsere, og i begyndelsen af studieretningsforløbet afvikledes en lektion i faglig læsning i alle 1.g-klasser. I denne lektion fik eleverne introduceret og installeret vores indkøbte oplærings- og ordforslagsprogram.

Heidi Rahbæk har som læse- og skrivevejleder arbejdet i et brobygningsprojekt i dansk med grundskolen, hvor der i projektgruppen har været fokus på en ny måde at afvikle lektionen i faglig læsning og introduktionen til IT-programmet på i det kommende skoleår. Der har i indeværende år også været fokus på at få enkelte elever med læse- og skrivevanskeligheder til at bruge programmet i skolehverdagen.

I løbet af 1.g'ernes grundforløb afvikledes hver dag i to uger et dagligt læsekvarter, som blev varetaget af klassernes lærere i de enkelte lektioner. I forlængelse af perioden med læsekvarter inddrog dansklærerne de læste bøger i et forløb om mundtlighed eller skriftlighed. Læse- og skrivevejlederne har kommunikeret til de involverede lærere, hvordan det ønskes, at læsekvarteret bliver prioriteret og afviklet på bedste vis.

Læse-skrivevejlederne har på grund af skiftende IT-supportere holdt møder om de IT-hjælpe midler, der er i brug på skolen, og har med deres hjælp løbende haft et tjek af, om vi har de rette hjælpemidler i brug. I den forbindelse har læse-skrivevejlederne haft flere møder med eksamensadministrationen for at sikre de bedste betingelser for elever med læse- og skrivevanskeligheder til eksamen. Læse- og skrivevejlederne har sammen med eksamensadministrationen indkaldt elever med behov for ekstra tid og brug af IT-hjælpe midler til eksamen til et eksamensinformationsmøde, og i den forbindelse fik vi indrapporteret elevernes behov for ekstra tid/hjælpe midler til eksamensadministrationen.

Læse- og skrivevejlederne har deltaget i studieretningsaftenen i august og Åbent Hus i januar for på den måde at vise kommende elever, at der er hjælp at hente. Læse- og skrivevejlederne har desuden via skærmene i skolens kantine gjort reklame for de IT-hjælpemidler, eleverne kan bruge.

Læse- og skrivevejlederne deltog i en to-dages konference, ORD18, om ordblinddevanskeligheder arrangeret af bl.a. Undervisningsministeriet. I den forbindelse var den kommende læse- og skrivevejleder med, så denne bliver indsluset i praksis. Der ligger desuden et kursus i april om brugen af IT-hjælpemidler, som den kommende læse- og skrivevejleder og Heidi Rahbæk deltager i.

Læse- og skrivevejlederne har haft løbende kontakt til elever, som har svært ved at tage imod den hjælp, der måske i tiltagende grad bliver behov for, når de er startet på en ungdomsuddannelse. I den forbindelse har vi også haft kontakt til nogle elevers forældre for at få processen belyst fra flere sider.

Der var i øvrigt et møde med de ordblinde - ordblindetræf - på programmet i foråret. Her mødtes de ordblinde fra skolen, som har lyst til at udveksle erfaringer og ideer, på læse- og skrivevejlederkontoret og virtuelt, når de har et problem, de gerne vil have sparring på. I efteråret afvikledes desuden sammen med IT-supporteren et træf for de ordblinde, hvor de fik mulighed for at spørge ind til og få hjælp til og overblik over brugen af deres IT-hjælpemidler.

Matematikvejledningen

Ved skoleårets start fik alle 1.g-klasser information om matematikvejledningen og mulighederne for støtte ved specifikke matematikudfordringer.

I løbet af skoleåret 2018-19 har ca. 50 elever været igennem kortere eller længere forløb i matematikvejledningen. De fleste elever går i 1.g eller 2.g og har matematik på B-niveau. Støtten går fra længere forløb med fokus på strategier til at løse opgaver og koble ny viden med eksisterende viden, samt etablering af en mental tallinje til korte forløb, hvor matematik-huller lappes eller faglig læsning samt træning i opgaveløsningsstrategier.

Der opleves en stigning i antallet af elever, der bliver henvist til matematikvejledningen fra egen matematiklærer eller studievejleder i løbet af 1.g. Det er en styrke, at vi får hjulpet eleverne så tidligt i deres matematikforløb. Flere 2.g-elever har opsøgt matematikvejledningen ved skoleårets start grundet lav præstation ved skriftlig årsprøve.

Der er 11 elever i matematikvejledningen, som får SPS pga. matematikudfordringer. Disse elever har fået tildelt 10-15 støttetimer per semester. Der udmøntes højst 10 støttetimer for hver elev per semester. I matematikvejledningen kommer der derudover fire elever, der har tildelt SPS med en anden årsag end matematikudfordringer. Deres udfordringer giver dem dog specifikke problemer i matematik.

Matematikvejledningen har deltaget både ved studieretningsaftenen for 1.g'erne i august og ved Åbent Hus i januar. Der har været begrænset interesse for matematikvejledning ved Åbent Hus, men det er vigtigt, at matematikvejledningen er synlig for de få, der har behov for råd og vejledning. Til gengæld var der travlt ved studieretningsaftenen i grundforløbet.

Matematikvejledningen har fået nyt lokale, hvilket har givet faste og rolige rammer for vejledningen af elever.

Brush Up-kursus i matematik

For elever, der ved overgangen til gymnasiet oplever vanskeligheder mht. basale færdigheder i matematik, er der gennemført et IT-baseret Brush Up-kursus. I år gennemførtes kurset over fem kursusgange. Kurset er fortsat baseret på en hjemmeside med undervisningsvideoer og opgaver. Desuden udnyttes det, at eleverne alle har adgang til ABaCus, og der bruges opgaver derfra til at give eleverne et bredere udsnit af relevante opgaver. Kurset er udfordret af, at eleverne har mange andre interesser, som de - for en dels vedkommende - hellere vil pleje i studiemodulet. Denne udfordring har dog være lettere at imødegå i år, eftersom kurset er blevet obligatorisk. At kurset er obligatorisk gør dog også, at der er elever, der ikke er motiverede for undervisningen.

Generelt er eleverne positivt stemt over for kurset og føler, at kurset hjælper dem. Der er dog stadig efterspørgsel efter en mere konkret forankring i den daglige matematikundervisning.

Års- og terminsprøve-brush up i matematik

I år afvikledes kurset i forlængelse af årsprøven over 10 kursusgange mellem efterårsferien og vinterferien. Der var ca. 50 elever på kurset, der var baseret på en blanding af læreroplæg, papiropgaver og opgaver i ABaCus. Desuden var der lagt vægt på, at eleverne skulle have tid til at stille spørgsmål til deres daglige matematikundervisning. Fokus for kurset var at styrke elevernes grundlæggende færdigheder i matematik. Desuden blev der i kurset lagt vægt på at træne eleverne i at gennemskue typiske eksamensopgaver forud for terminsprøven.

Elevernes evaluering af kurset var middelmådig. De fleste følte, kurset var relevant for dem, men en del oplever, at kurset er lidt for let og savnede mere sammenhæng med den almindelige matematikundervisning. Der er desuden en del elever, der ikke føler, at kurset i større grad har forberedt dem på terminsprøven. Da der i kurset har været særlig vægt på grundlæggende færdigheder, kan det dog være, at kurset har givet eleverne bedre forudsætninger for en del af opgaverne i terminsprøven, selvom eleverne ikke selv føler, at de er blevet undervist særligt i at gå til terminsprøve. I forlængelse af terminsprøven i marts er der ca. 30 elever, der får et brush up-forløb på 8-10 lektioner, hvoraf hovedparten afvikles på de dage, hvor der er mundtlige årsprøver i SRO.

Team og trivsel

Der har i 2018-19 fortsat været fokus på, at teamlærerne har en opsøgende rolle i forhold til elever, der udviser bekymrende adfærd, og der er arbejdet på at sikre et samarbejde mellem team, klassens øvrige lærere og studievejlederen om tidlig indgriben.

Fravær

I skoleåret 2018-19 har vi fastholdt opstramningen fra de seneste skoleår, så højt fravær forårsaget af pjæk og forsømmelighed får tydelige negative konsekvenser for eleverne: Ingen deltagelse i studierejser, i festudvalg, i musical, i skolesport, i talentaktiviteter etc. Studievejlederne har fortsat haft hovedansvaret for at følge både fysisk og skriftligt fravær, idet 1.g-elevernes fravær er fulgt særlig tæt. Når der af studievejleder er konstateret højt fravær (almindeligt fravær eller skriftligt fravær) eller et pjækmonster hos en 1.g-elev, der endnu ikke er fyldt 18 år, er der sendt et brev til forældrene indeholdende en orientering om fraværets omfang og årsager.

Undervisningsministeren har i løbet af skoleåret lanceret en fraværsbekendtgørelse, som vi har skullet implementere. Der har været dialog med elevrådet om dette.

Lørdagsskrivning

Der er blevet afholdt lørdagsskrivning ca. hver anden lørdag, hvor elever med et større skriftligt fravær har haft mødepligt. Der er blevet udarbejdet lister over 2.g- og 3.g-elever, som tidligere har udvist forsømmelighed mht. skriftlige afleveringer, og disse er tidligt på skoleåret blevet henvist til lørdagsskrivning. Der er blevet sanktioneret, såfremt eleverne ikke er mødt frem til lørdagsskrivning. Elever fra 1.g og 2.g, der sidst på skoleåret mangler at aflevere opgaver, indkaldes i eksamensperioden til obligatorisk sommerskrivning.

Samlet er det skriftlige fravær på SG meget lavt, og dette kan delvist tilskrives lørdagsskrivning.

Coaching

I coachinggruppen arbejder vi forsat med elevtrivsel gennem samtaleforløb af forskellig varighed afhængigt af elevernes individuelle behov. Vi arbejder med trivsel, motivation, strategier for skolearbejdet i timer, i samarbejder og ved afleveringer m.m.

Elever henvises af teamlærere (især i forlængelse af elevsamtaler) og studievejledere, som orienteres, når en coach har en ledig plads og påbegynder et forløb.

I skoleåret 2018-19 har vi desuden påbegyndt et tættere samarbejde i form af møder i coachinggruppen hver anden måned. Møderne bruges til erfaringsudveksling og sparring. Derudover har vi haft en fælles efteruddannelsesdag ud af huset. Ved behov og som en del af vores efteruddannelse inddrages individuel supervision hos en ekstern coach.

Ved starten af skoleåret blev coachinglokalet flyttet, og vi har i den forbindelse tilstræbt at indrette et rum, der signalerer ro og tryghed i en pulserende og nogle gange hektisk skolehverdag.

Mentor

Silkeborg Kommune har under Ungdommens Uddannelsesvejledning ansat en mentor, der fuldt ud er tilknyttet Silkeborg Gymnasium. Mentoren arbejder med trivsel for og fastholdelse af elever, der har helt særlige problemer af social karakter. Der har fra skoleårets start til primo april været 37 mentorforløb, hvor 21 har været med drenge. Der har været forløb med elever fra alle årgange (15 fra 1.g, 8 fra 2.g og 14 fra 3.g).

Temaer i samtalerne har været: skoletræthed, problemer og konflikter i hjemmet, problemer med at overskue og strukturere hverdagen (work-life balance), problemer med at håndtere ADHD, depression, angst, rusmidler, problemer med at føle sig uden for fællesskabet, ensomhed, føle sig anderledes, kærestesorger mm.

Stressfri hverdag for unge

I skoleåret 2018-19 afvikledes pilotprojektet "Stressfri hverdag" med 3.h, som er en klasse med 34 elever. Pilotprojektet blev afviklet som en del af det større forskningsprojekt "Mindfulness for unge" under Aarhus Universitet, der sætter fokus på at forebygge og håndtere stresssymptomer hos unge, før det udvikler sig til depression. Forløbet blev afviklet over 10 moduler, hvor eleverne i 3.h blev undervist i, hvordan menneskets evne til koncentration og opmærksomhed fungerer, og hvordan den

kan blive udfordret af forskellige ting i vores dagligdag. Undervisningen var en blanding af oplæg, dialog i plenum og i grupper, samt en masse praktiske øvelser, der trænede eleverne i at blive opmærksomme på, hvornår opmærksomheden forsvinder, og hvordan man kan refokuserer. Hver undervisningsgang bestod desuden af en mindfulness-øvelse, hvor eleverne i 10 minutter slappede af og fandt ro i kroppen. De fik yderligere adgang til mindfulness-videoer produceret af Aarhus Universitet, så de også kunne træne det derhjemme. Eleverne har efterfølgende givet udtryk for en høj grad af tilfredshed med projektet - størstedelen af klassen har bl.a. givet udtryk for, at øvelserne hjælper dem i en skoledag, og et fritidsliv, der let kan opleves som hektisk og uoverskueligt. Undervisere og tilrettelæggere på projektet var klasselæreren i 3.h samt Katinka Gøtzsche, der er ansat på forskningsprojektet på Aarhus Universitet.

Tutorer for 1.g-klasserne

Til hver 1.g-klasse har været knyttet to ældre elever som tutorer. For at fremme forståelsen for gymnasielivet og kommunikationen på tværs af årgangene har tutorerne fortsat haft en tydelig rolle, fx på første skoledag og i forbindelse med introturen i begyndelsen af studieretningsforløbet. Tutorordningen bliver positivt evalueret i forbindelse med grundforløbsevalueringen.

Psykologbistand

Elever med særlige vanskeligheder har efter henvisning fra en studievejleder modtaget psykologbistand. Eleverne er meget positive i evalueringen af de gennemførte samtaleforløb.

Introudvalg

Introudvalget har planlagt og udviklet introduktionsarrangementer i form af første skoledag, tutorordning, intro-tur, SG After Dark mv. Eleverne er meget positive i vurderingen af de gennemførte aktiviteter.

SG's elevråd, februar 2019.

2.8 Naturvidenskabelige og matematisk orienterede initiativer

Det naturvidenskabelige område var hovedundersøgelsesområde i forbindelse med PISA 2015. Det betød, at man ud over at søge at afdække de faglige kompetencer hos 15-årige ligeledes undersøgte holdninger til og interesse for de teknisk-naturvidenskabelige fag (STEM-fagene). PISA 2015 viste samstemmende med andre internationale undersøgelser, at danske unge har særlig lav interesse for STEM-området. Når man fx spørger de unge, om de kunne forestille sig som 30-årig at have et arbejde med et teknisk eller naturvidenskabeligt indhold, så placerer danskerne sig på sidstepladsen blandt de 73 lande, der deltog i undersøgelsen.

På nationalt niveau har en række ministerier og organisationer etableret Teknologipagten, og regeringen har lavet en national naturvidenskabsstrategi for at styrke STEM-området. For at fremme interessen for naturvidenskab, teknologi og matematik samt sikre udfordringer og muligheder for elever med særlig interesse og/eller talent for det matematisk-naturvidenskabelige område er der på SG gennemført en række initiativer, som er skitseret nedenfor.

6. klasse-besøg

Siden 2007 er den landsdækkende *Naturvidenskabsfestival* i uge 39 bl.a. blevet markeret med besøg af elever fra 6. klasserne i Silkeborg Kommune. I 2018 deltog ca. 1000 grundskoleelever fordelt på 25 skoler fra hele kommunen. Arrangementet byder for hver elev på et kemishow samt fire forskellige workshops med varierende naturvidenskabeligt indhold under overskifterne "Kroppens univers", "Vingummi", "Lysets mysterier" samt "Jordens historie på et kalenderår". Aktiviteterne varetages af 14 af gymnasiets lærere sammen med ca. 150 af gymnasiets egne elever. Gymnaset har udelukkende modtaget positive tilbagemeldinger fra både 6. klasses elever og deres lærere.

Matematiknetværket

Samarbejdet mellem samtlige gymnasiale uddannelser, grundskoler og læreruddannelsen i *Netværk for Matematiklærere i Silkeborgområdet* er blevet videreført og udbygget. Netværket har sin egen hjemmeside, www.matbid.dk, hvor der findes forskellige materialer, der er udarbejdet af de deltagende lærere, fx en opgavesamling primært til brug i den første del af gymnasieforløbet. SG har i 2018-19 været repræsenteret af fem deltagere. Der er eksempelvis afviklet et seminar på læreruddannelsen i Silkeborg med deltagelse af ca. 30 matematiklærere fra grund- og gymnasieskole, forestået af Tomas Højgaard, DPU, om undervisningsdifferentiering og modellering.

Gymnasiematematik som valgfag

Med henblik på at reducere overgangsproblemer i matematik har SG i samarbejde med Silkeborg Ungdomsskole udbudt og oprettet valgfagene "Introducerende gymnasimatematik" og "Udfordrende gymnasimatematik" til elever i grundskolens overbygning, idet der samlet var elever nok til ét hold. Evalueringer fra forløb gennem tre år (inkl. forløbet i efteråret 2018) indikerer, at et valgfagsforløb kan have en betydelig effekt. Det ene valgfag har som målgruppe elever, der er lidt bekymrede for den niveaustigning, der typisk opleves ved overgangen til gymnasiet, mens "Udfordrende gymnasimatematik" sigter mod grundskoleelever, der er klar til udfordringer, der ligger ud over grundskolens matematikundervisning.

Danske Science Gymnasier (DASG)

Silkeborg Gymnasium er medlem af netværket *Danske Science Gymnasier (DASG)*. Netværkets mission er at udvikle nye undervisnings- og læringsmetoder og nye undervisningsmaterialer på grundlag af fagdidaktiske forskningsresultater og nye fagligt-pædagogiske idéer, at støtte lærernes kompetenceudvikling gennem kurser, seminarer og konferencer, at være ramme om et samarbejde mellem fagdidaktiske forskere og praktikere i skolen, at styrke samarbejdet mellem gymnasier, universiteter og virksomheder samt at synliggøre god praksis for undervisningen i matematik og naturfag. I skoleåret 2018-19 har to lærere fra SG deltaget i et forløb i DASG-regi, der handler om Computational Thinking.

Deltagerne i projektet har medvirket ved fire workshops og tre coachingmøder. Her har de udviklet deres programmerings- og modelleringskompetencer samt udviklet CT-aktiviteter som efterfølgende er afprøvet i egne klasser og i klasser på andre gymnasier. Der har i projektet været fokus på, hvordan CT-aktiviteter kan inddrages i undervisningen på en måde, så det både styrker elevernes IT-kompetencer (i fx programmering) samt bidrager til forståelsen af det faglige emne på en unik måde. I samarbejde med de andre kursister i projektet er der blevet udarbejdet et katalog med over 20 færdige og afprøvede CT-aktiviteter med undervisningsmaterialer og vejledninger til fagene kemi, fysik, biologi, matematik og NV.

Masterclass Fysik-Kemi

Masterclass Fysik-Kemi er et samarbejde mellem Silkeborg Gymnasium, Næstved Gymnasium og Svendborg Gymnasium med henblik på at give talenter og elever med særlig interesse for fysik og kemi mulighed for at mødes i både en social og faglig sammenhæng.

I skoleåret 2018-19 har masterclass-eleverne deltaget i to studieture. I efteråret 2018 arrangerede Svendborg Gymnasium en to-dagestur til Odense. Der var besøg på SDU's dronecenter ved Odense Lufthavn, Teknisk Fakultets robotteknologiuddannelse samt SDU's Institut for Fysik og Kemi. Undervejs byggede og testfløj eleverne deres egen drone og syntetiserede en magnetisk væske.

I april 2019 arrangerede Næstved Gymnasium en to-dagestur til Mærsk McKinney Møller Videncenter, Science Center Sorø, med udflugt til Københavns Universitet.

Studiekreds i matematik

Dette projekt har til formål at give et tilbud til alle elever, der har lyst og overskud til ekstra matematik. Emnerne er valgt, så de kan skabe interesse, og forløber typisk over 1-2 sammenhængende gange. Desuden afholdes træning til Georg Mohr-konkurrencen. I skrivende stund har kun sidstnævnte været afholdt. Der er planlagt yderligere 2-3 aktiviteter senere på foråret, og det er planen at kombinere mindst en af disse med en eftermiddagsekskursion til Aarhus Universitet. Vi håber, at aktiviteten på den måde kommer mindre i karambolage med elevernes lektielæsning, end når den ligger i studiemodulet. Angående Georg Mohr-konkurrencen, var der ligesom de forrige år god deltagelse. Hele 35 elever deltog i konkurrencens anden runde den 8. januar 2019, hvilket er det største deltagerantal i mange år, og heraf opnåede tre elever at få diplom for god besvarelse. Ingen elever gik dog videre til den landsdækkende runde.

Masterclass Matematik

Dette projekt er forbeholdt de dygtigste matematikerelever i 3.g. I år ytrede 16 elever ønske om deltagelse, og heraf blev 10 elever udvalgt. Kriterierne for udvælgelse var bl.a. matematikkarakter og eventuelle fremtidige planer om uddannelse inden for matematik. Emnet for studiekredsen var primært talteori og kryptologi. Gruppen mødtes i studiemodulet fem onsdage i februar-marts-april og fik forberedende undervisning i emnet. Den 9.-10. april tog gruppen på en todages ekskursion til Aarhus Universitet samt Science Talenter Campus Jylland i Viborg. Her arbejdede eleverne sammen med talentfulde elever fra andre gymnasier om matematik, og de oplevede både forelæsninger og øvelser med teoretisk og anvendelsesorienteret fokus. Denne del af Masterclass Matematik er arrangeret af Science Talenter.

Masterclass Biologi

Masterclass Biologi er et tilbud til en gruppe på 10 elever med talent for biologi og bioteknologi. Eleverne har via samarbejdet med Næstved Gymnasium og Svendborg Gymnasium været på ekskursion til Odense i tre dage og arbejdet i laboratoriet på Syddansk Universitet. Eleverne har endvidere været på ekskursion til København i tre dage. I studiemodulerne på SG har eleverne deltaget i den nationale Biologi-OL samt arbejdet målrettet og energisk med den nye q-PCR maskine. Her har målet været at udarbejde manualer og forsøgsvejledninger, der kan anvendes i det kommende skoleår af undervisere i biologi og bioteknologi.

Science Talent Academy

Science Talent Academy er et tilbud om at give unge talenter inden for naturvidenskab en ekstra udfordring med temaer inden for biologi og bioteknologi. Fra Silkeborg Gymnasium har to elever fra 3.x deltaget i de afsluttende Camps på Sorø Akademi. Her har de forberedt den afsluttende projektopgave, der er indsendt til "Unge Forskere". Eleverne kom dog ikke videre i finalen. Endvidere har to elever fra 2.mx deltaget i tre camps på Sorø Akademi og skal til Island på sommercamp senere på foråret.

Phimurerne

Phimurerne er et talentprojekt i matematik for 5 udvalgte elever, der arbejder med et uløst matematisk problem, som Phimurerne får stillet af en førende matematikprofessor i forbindelse med et årligt besøg på University of Cambridge. I skoleåret 2018-19 fortsatte to elever, og der blev afholdt en optagelsesprøve til optag af tre nye elever fra 1.g og 2.g. Gruppen har arbejdet med et uløst spilteoretisk problem omkring holdfordelingsstrategier. Det er ikke kendt, om der findes en endegyldig strategi i en bestemt holdfordelingsproces, men Phimurerlogen er kommet frem til flere forfininger og generaliseringer af kendte resultater. Derudover har gruppen forsøgt at etablere en gruppe, "Phimurerne Junior", ved at række ud til en række grundskolelærere i Silkeborg-området. Phimurerne Junior vil blive præsenteret for problemet af eleverne i Phimurerlogen og bedt om at arbejde på en løsning, som de skal vende tilbage og præsentere for eleverne på gymnasiet senere og få respons på. Vi håber på at starte dette samarbejde i skoleåret 2019-20.

Phimurerne på tur til Cambridge, april 2019.

CanSat-projektet

CanSat er en studiekreds, hvor en gruppe elever arbejder med at udvikle en lille "satellit", der skal kunne være i en sodavandsdåse. Årets CanSat-hold bestod af både 1.g- 2.g- og 3.g-elever, der har arbejdet frem imod deltagelse i den danske CanSat-konkurrence i Kompedal til maj. Gruppen har arbejdet meget selvstændigt både i og uden for skoletiden, hvor de har fordelt arbejdsopgaverne: Programmering, design, 3D-print, dokumentering og promovning imellem sig. Gruppens projekt i år er at lave en dåsesatellit, der kan køre på en fremmed planet. For at undersøge, hvad man skal være opmærksom på i en rumekspedition, har de taget kontakt til forskellige forskere for at lave interviews.

Arduino

I projektet er der udarbejdet undervisningsplan og aktiviteter til et begynderkursus i Arduino, rettet mod elever, der frivilligt vælger dette i studiemodulet. De to lærere (JHA og MWH) har udviklet deres kompetencer i at anvende Arduino (herunder deltaget i et et-dags kursus). Der er blevet fundet og udarbejdet undervisningsmaterialer og vejledninger til aktiviteter i Arduino-kurset, lavet en overordnet undervisningsplan og udvalgt centrale øvelser/aktiviteter, afprøvet flere Arduino-projekter samt indkøbt og organiseret materialer til brug i undervisningen (12 sæt).

Samarbejde med Silkeborg Kommune

Silkeborg Kommune har en særlig udfordring mht. at sikre interesse for og faglig udvikling inden for naturfagene. På den baggrund er det aftalt, at SG sammen med kommunen skal afdække, hvorledes der kan samarbejdes for at styrke naturfagsområdet. Der har været afholdt møde mellem ledere fra kommunen og gymnasiet, og der har været et større dialogmøde mellem ungdomsuddannelserne og skolelederne i Silkeborg.

Biologi-idræt-undervisning af grundskoleelever

”Krop, sundhed og bevægelse” er et tilbud, der henvender sig til grundskolens elever i 7.-10. klasse. I skoleåret 2018-19 har 100 elever fra Frisholm Skole og 46 elever fra Skægkær Skole været på gymnasiet en hel dag og arbejdet med idræt og biologi. Et gennemgående tema for dagen var samarbejde og konkurrence inden for emner som måling af puls og lungekapacitet, konditest, ernæring samt fysisk træning, hvor eleverne selv skulle være aktive.

Ved alle aktiviteter har lærere og elever fået resultater at forholde sig til samt indblik i metoder inden for biologi og idræt, så de selv kan arbejde videre med emnet hjemme på deres egen skole.

FYMA

For at fremme elevernes læring samt oplevelsen af sammenhæng i uddannelsen er der gennem 5-6 år gennemført forsøg med undervisningsforløb, hvor to fag integreres til ét sammenhængende fag, idet Fysik C og Matematik C bliver til det nye fag ”FYMA”. I skoleåret 2018-19 er forsøget blevet slutevalueret, og erfaringerne er viderebragt til Undervisningsministeriet på en naturfagsdidaktisk konference i Birmingham og i form af en artikel i det naturfagsdidaktiske tidsskrift MONA. Der er desuden indledt en dialog med Undervisningsministeriet for at afdække mulighederne for fremtidigt arbejde med fagintegration.

Fysik-OL

I skoleåret 2018-19 har vi startet et projekt op, der bl.a. har til formål at sende en Silkeborgelev til den internationale finale i Fysik-OL. Den nationale prøve blev afholdt for ca. 15 deltagere i oktober, hvor det desværre ikke lykkedes nogle af SG-eleverne at kvalificere sig til landsfinalen. Finalen lå dog så tidligt på skoleåret, at der kun var afholdt seks træningsgange. Efter den nationale prøve er projektet fortsat med en håndfuld elever fra 2.g, som har rigtig gode muligheder for at kvalificere sig til landsfinalen, når vi når efteråret 2019. Det er valgt ikke at inkludere elever fra 1.g, idet det vurderes, at elever fra 1.g ikke vil have et tilstrækkeligt bredt kendskab til fysik til at kunne indgå i projektet, uden at det vil gå ud over det samlede niveau.

Kemi-OL

Træning til Kemi-OL er i gang med fase 3. Første fase var 1. prøve i den nationale konkurrence, hvor 8 elever deltog, og to gik videre til 2. runde. Den ene meldte fra grundet travlhed. I 2. fase trænede vi opgaver i emner, eleven syntes var svære, og ellers havde vi en kort gennemgang af emner, eleven endnu ikke havde været gennem. Eleven gik desværre ikke videre til 3. runde.

Nu er 3. fase i gang, hvor der afholdes møder i studiemodulet med 4 elever fra det kommende Kemi-A-valghold. Det er desværre ikke muligt at få fat i ret mange gamle Kemi-OL-opgaver, men vi træner lignende opgavetyper ud fra, hvad opgavesættene ser ud til at indeholde, og hvad eleverne synes, de har brug for. Målet er, at der efter sommerferien er flere fra A-niveauholdene, der har lyst til at deltage, og at vi får flere videre til 2. runde.

2.9 Øvrige talenttilbud

Akademiet for Talentfulde Unge (ATU)

SG har i samarbejde med en række gymnasier udviklet *Akademiet for Talentfulde Unge* i Region Midtjylland. Det er et talentakademi, som tilbyder særlige forløb for talentfulde elever. Tilbuddene rækker over alle faglige hovedområder. SG har i dette skoleår deltaget med tre 3.g-elever samt to 2.g-elever, og der er rekrutteret tre 1.g-elever, som har påbegyndt et nyt ATU-forløb i foråret 2019.

Masterclass Historie

I Masterclass Historie er der gennem året arbejdet på to måder. For det første i form af udadrettede aktiviteter med besøg i Den Gamle By, Bunkermuseum Hanstholm, Kongernes Jelling og Thylejren. Alle besøg har inkluderet rundvisninger/foredrag, hvor eleverne har haft gode muligheder for at komme i dialog med eksperter. Derudover har der været biografture i forbindelse med relevante nye historiske film. For det andet har vi arbejdet på SG med studiegrupper, hvor eleverne har fordybet sig i et selvvalgt emne. Hjemmearbejdet har også bestået i at forberede os til det, vi har besøgt - fx havde vi en hel dag, hvor vi undersøgte vikingetiden og Danmarks tilblivelse før besøget i Jelling. Derudover har vi haft besøg af en arkæologi/museologi-studerende, der var i praktik på Museum Silkeborg, hvilket gav os mulighed for at forstå og diskutere forskellige strategier for formidling af historisk viden og bidrog til elevernes karrierelæring.

Masterclass Samfundsfag

Her er en oversigt over dette års aktiviteter i Masterclass Samfundsfag:

- Ekskursion til Malmø, september 2018 med fokus på det svenske valg til Rigsdagen.
- Ekskursion til Bruxelles, november 2018 med deltagelse i Youth Parliament.
- Skype med Jeppe Kofoed, MEP for Socialdemokratiet, forud for EP19.
- Folkemøde i Silkeborg: Deltagelse i workshops om EU og det gode ungdomsliv.
- Oplæg ved Sune Worm Mortensen, Danske Bank om bankers rolle og berettigelse i samfundet.
- Oplæg ved David Vestergaard Axelsen, London School of Economics om national identitet.

Masterclass Dansk

Grundet stor interesse for at deltage i Masterclass Dansk i skoleåret 2017-18 forgrenedes tilbuddet i år i to spor, så vi både kunne tilbyde talentundervisning til flere elever og differentiere indholdet:

- **Masterclass Litteratur:** Er funderet på et samarbejde med Nordisk Sprog og Litteratur, Aarhus Universitet. Herigennem får eleverne både faglig inspiration fra instituttets undervisere og studerende og indblik i, hvad der karakteriserer de videregående studier inden for danskfagets område. Programmet har desuden omfattet en række interne workshops på SG, hvor eleverne selv har været med til at bestemme, hvad der læses. Eleverne præsenteres som overbygning på tekstlæsningen for nyeste forskning om litteratur, hvad enten det er performativ biografisme, disability studies, monster studies, narratologi eller stedsteori.

- **Masterclass i kreativ skrivning:** Med denne ”forfatterlinje” er 13 SG-elever blevet udfordret ift. kreative skriveprocesser. Gruppen har haft fælles aktiviteter fem gange i løbet af skoleåret. Aktiviteterne har bl.a. inkluderet foredrag/kursus v. forfatterne Mads Mygind og Stine Pilgaard og workshops afholdt af Lea Sander Thomsen. Gruppen har bl.a. arbejdet med at afdække, hvad god litteratur er, og hvilke faldgruber, man skal styre udenom i sin skrivning. Der er desuden blevet arbejdet med forskellige kreative skriveprocesser, det personlige sprog, og hvordan der opbygges litterære karakterer, litterære universer, mv.

Læsekreds i dansk

For særligt litteraturinteresserede elever var der læsekreds i dansk med deltagelse af to dansklærere. Læsekredsen læste to værker i løbet af året og mødtes efterfølgende til aftenarrangementer, hvor værkerne blev analyseret, fortolket og diskuteret i fællesskab. Læsekredsen var åben for alle elever.

SG Stafetten 2019 sættes i gang – for første gang som et velgørenhedsløb.

3. Evaluering og kvalitetssikring

Den overordnede ”Evalueringsplan for Silkeborg Gymnasium” er fulgt, hvilket bl.a. betyder, at der er gennemført en grundforløbsevaluering i 1.g og en evaluering af det samlede gymnasieforløb for 3.g-eleverne.

Evaluering af projekt ”Synlig læring på SG”

Det tre-årige skoleudviklingsprojekt ”Synlig læring på SG” blev afsluttet ved udgangen af skoleåret 2017-18 med udgivelse af en artikelsamling, hvor ca. 55 grupper af lærere delte erfaringer fra forskellige indsatser. Projektet er evalueret i begyndelsen af skoleåret 2018-19 med fokus på projektmålene:

- Etablering af øget samarbejde mellem lærerne om pædagogiske og didaktiske forhold
- Øget fælles forståelse i faggrupperne om de faglige mål på de enkelte niveauer, og om hvorledes disse kommer til udtryk i form af elevvytringer.
- Udvikling af metoder og materialer til tydeliggørelse af de faglige mål.
- Højere grad af individuel feedback til eleverne vedrørende deres faglige udvikling og læring.
- Udvikling af en procedure, så der i alle klasser arbejdes systematisk med elevernes mindset, så de i højere grad er bevidste om, hvordan de bedst lærer og handler derefter.

Sammenfattende indikerer den gennemførte evaluering:

- At projektet har medvirket til et øget samarbejde mellem lærerne på et gymnasium, der i forvejen var præget af lærersamarbejde.
- At samarbejdet har fungeret godt - både i faggrupper og projektgrupper, og at det er vigtigt at afsætte tid dertil i forbindelse med udviklingsprojekter.
- At faggrupperne har været en god ramme for indsatserne.
- At projektet generelt har givet anledning til afklarende drøftelser af de faglige mål, og at der i den forbindelse i mange fag er udviklet en del undervisningsmaterialer og metoder.
- At en væsentlig andel af lærerne oplever, at de er blevet mere præcise og bevidste mht. de faglige mål.
- At der ikke med den foreliggende undersøgelse er grundlag for at konkludere, at der nu blandt lærerne er opnået en fælles og præcis forståelse for de faglige mål på de enkelte niveauer.
- At projektet har medvirket til udvikling og afprøvning af en række feedbackmetoder, og at der i forbindelse med og i forlængelse af projektet er sket en vis forøgelse af den individuelle feedback til eleverne.
- At projektet har påvirket undervisningspraksis, og at en del af lærerne vurderer, at det vil øge elevernes læring.
- At projektrammen for det tredje år - nemlig arbejdet med en selvvalgt problemstilling med tilknytning til de væsentligste indsatsområder fra forskningen relateret til ”Synlig læring” - for de fleste har givet mulighed for at vælge et relevant og interessant indsatsområde.
- At en betydelig andel af lærerne ikke har oplevet et positivt udbytte af at skrive en artikel om udviklingsarbejdet i tredje projektår.

- At en betydelig andel af lærerne ikke forventer at kunne hente inspiration til udvikling af deres egen undervisningspraksis i artikler udarbejdet af kollegerne på SG. Men at dette dog i særlig grad gælder lærere, der ikke har læst andre projektgruppers artikler.
- At der er grund til at overveje, om der er kulturelle årsager til en vis modvilje i forhold til et skriftligt produkt, der skal læses af kolleger og ledelse, og til den ret udbredte forventning om ikke at kunne få input til udvikling af egen praksis gennem læsning af kollegers artikler.

Evalueringen har indgået i overvejelserne om iværksættelse af det nye (formodentligt) flerårige skoleudviklingsprojekt *Læringslaboratoriet SG*.

Revision af kvalitetssikringssystem

Skolens kvalitetssikringssystem er blevet revideret, idet der er kommet nye krav i de ministerielle styredokumenter.

Fra halvårsevaluering til grundforløbsevaluering

Gennem en årrække har der været forsøg med et forkortet grundforløb, og i den forbindelse blev grundforløbet evalueret i forbindelse med en halvårsevaluering i 1.g for at kunne sammenligne besvarelserne fra tidligere år. Det korte grundforløb er nu blevet indført som en del af gymnasiereformen, så for at kvalificere evalueringen af NV, AP mv. og for at give plads for andre undersøgelser i december, er halvårsevalueringen i 1.g ændret til en egentlig grundforløbsevaluering placeret i oktober-november.

Elevtrivselsundersøgelse (ETU)

Der er gennemført en elevtrivselsundersøgelse (ETU) i alle klasser med anvendelse af en landsdækkende og obligatorisk spørgeramme udarbejdet af UVM. Der foreligger ikke et egentligt landsresultat, idet UVM endnu ikke er færdig med sin analyse. En sammenligning med besvarelser fra mere end 30.000 elever på andre gymnasiale uddannelser viser dog, at eleverne på SG trives bedre end gennemsnittet. SG er i dialog med UVM om tidspunktet for ETU, da det er uhensigtsmæssigt, at 1.g'erne besvarer spørgsmål om klassedynamik mv. på et tidspunkt, hvor klasserne er helt nydannede.

Arbejdsklimaundersøgelse (AKU) og arbejdspladsvurdering (APV)

Der er i år gennemført en arbejdspladsvurdering (APV) blandt alle personalegrupper, herunder en arbejdsklimaundersøgelse (AKU) blandt lærerne, og der er blevet fulgt op på resultaterne på forskellig vis. Bl.a. er der fra ledelsens side blevet afholdt en række dialogmøder med lærergruppen hvor resultaterne fra AKU er blevet drøftet, og der er efterfølgende blevet nedsat et udvalg med repræsentanter fra ledelsen og lærerne, der i det kommende skoleår skal fokusere på, hvordan arbejdsbelastningen henover skoleåret kan udjævnes endnu mere. Et andet eksempel på opfølgning er todageskurset ”God ergonomi i rengøringsarbejdet”, som rengøringspersonalet gennemfører i begyndelsen af juni.

Samarbejdsudvalget har spillet en central rolle i hele processen – fra udarbejdelsen af AKU-spørgsmål til den videre opfølgingsproces, ligesom der har været nedsat et AKU-udvalg med repræsentanter fra både lærerne og ledelsen.

4. Kommunikation og markedsføring

4.1 Intern kommunikation

- **Velkomsthæftet**

Velkomsthæftet tilsendtes alle nye 1.g-elever forud for skolestart i august 2018 og havde primært til formål at byde de nye elever velkommen og give dem relevante informationer om det første halvår på SG, fx informationer om sociale indslusningsaktiviteter (første skoledag, SG After Dark, SGympiade, SGønfest, hyttetur m.v.), studie- og ordensregler, faglige forventninger m.v.

- **Forældremøder og forældresamtaler**

Der er også i 2018-19 blevet afholdt både forældremøde i efteråret og forældresamtaler i foråret for de respektive 1.g-klasser. Begge aktiviteter tjente både til at informere forældrene om relevante faglige og sociale SG-aktiviteter og til at fremme kommunikationen mellem gymnasiet og hjemmet med henblik på at sikre enkeltelevs sociale trivsel og faglige udvikling på gymnasiet.

- **Studieretningsaften**

Der blev igen i år afholdt studieretningsaften for elever og forældre, men denne gang afholdtes arrangementet allerede i august, så forældrene kunne være en del af vejledningsprocessen fra start. Aftenen fungerede igen i år som supplement til hhv. studieretningshæftet, fagpræsentationslektionerne og karrierelæringsamtalerne, der ligeledes afvikledes i grundforløbet.

Glade SG-studenter, sommeren 2018.

4.2 Ekstern kommunikation og markedsføring

- **Nyt fra gymnasiet**

Nyhedsbladet *Nyt fra gymnasiet*, der udsendes i papirudgave til forældrekræden, bestyrelsen og andre lokale interessenter og ligeledes kan ses som webmagasin på gymnasiets hjemmeside, er i det forgange skoleår udkommet tre gange; november 2018, januar 2019 (uddeltes også til Åbent Hus) og maj 2019 (tilsendes også de nye 1.g-elevs forældre). Indholdsmæssigt har *Nyt fra gymnasiet* både dækket aktuelle SG-begivenheder og profileret forskellige indsatsområder, ligesom der har været nogle faste indholdselementer, herunder interview med en tidligere SG-elev. I dette skoleår har vi fx interviewet filminstruktøren Jonas Risvig, musikeren Marie Højlund og sociologen Anders Petersen.

- **Hjemmeside og Facebook**

Mens hjemmesiden primært henvender sig til forældre, kommende elever og eksterne interessenter (herunder grundskoler, faglige netværk og internationale samarbejdspartnere), har Facebook-siden et mere dynamisk præg, der gennem ord, billeder, lyd og video giver et indtryk af store og små SG-begivenheder og dermed også hverdagslivet som gymnasieelev på SG.

Hjemmesiden blev af sikkerhedsmæssige og funktionsmæssige årsager opgraderet til en ny platform i efteråret 2018, og i den forbindelse blev der foretaget en række layoutmæssige og indholdsmæssige ændringer.

- **Studieretninger '19**

Som optakt til Åbent Hus 2019 blev der også i år udarbejdet et studieretningshæfte, hvori gymnasiets studieretninger samt vores generelle faglige og sociale profil præsenteredes. Studieretningshæftet uddeltes til Åbent Hus og til alle brobygningselever i foråret 2019, ligesom hæftet er tilgængeligt på hjemmesiden.

- **Åbent Hus**

Der blev i januar 2019 afholdt Åbent Hus-arrangement forud for grundskoleelevernes ungdomsuddannelsesvalg. Åbent Hus har primært til formål at give et bredt indtryk af gymnasiets faglige og sociale aktiviteter, præsentere de respektive fag og studieretninger i deres vanlige miljøer og give grundskoleeleverne mulighed for at snakke med nuværende SG-elever og derigennem kvalificere deres valg af ungdomsuddannelse. Som noget nyt var Forældreforeningen i år repræsenteret ved Åbent Hus for at give besøgende forældre mulighed for at spørge ind til livet på SG – fra et forældreperspektiv.

- **Foredrag**

På baggrund af de positive erfaringer fra foråret 2018 blev der i foråret 2019 afholdt seks offentlige aftenforedrag i auditoriet:

- Carsten Højmark: "Tyrkiet – en del af Europa eller Mellemøsten?"
- Lasse Kobbersmed: "Musikken i Ringenes Herre"
- Philip Jakobsen: "Jorden – vores rumskib"
- Christina Egholm: "Scientology - en kontroversiel ny religion?"

- Niels Toft: ”Første Verdenskrig i perspektiv”
- Cecilie Laskie & Bo Tolstrup: ”Storytelling & Teambuilding - fra sportsanekdoter til shared reading”.

Der var mellem 75 og 200 tilskuere til de forskellige arrangementer.

- **Folkeuniversitetet**

Gødvad Kirke tog i foråret 2018 initiativ til at stifte en lokal afdeling af Folkeuniversitetet, og SG har – ligesom bl.a. Ungdomsskolen og andre lokale interessenter – bakket op om dette initiativ og vi er bl.a. repræsenteret i planlægningsgruppen. Der har i lokalområdet således været afholdt foredrag med bl.a. hjerneforsker Anette Prehn og lykkeforsker Christian Bjørnskov, hvoraf det sidste afholdtes på SG.

- **Gammel-elev-fest**

Der blev også i efteråret 2018 afholdt gammel-elev-fest, og der var igen i år stor opbakning til arrangementet med ca. 500 deltagere.

Musicalholdet på øveweekend inden premieren på ”En verden af liv”, foråret 2019.

4.3 Samarbejde med grundskolen

I forhold til grundskolerne er der udbudt en række valgfag mv. Derudover har gymnasiet sendt et katalog over undervisningstilbud til elever i 6.-10. klasse til samtlige grundskoler i Silkeborg Kommune, idet der er udbudt og gennemført flg. forløb:

- **Lav din egen musikvideo:** En dag på gymnasiet med fokus på de kunstneriske fag. Formålet er at give grundskoleeleverne indblik i, hvordan man kan arbejde med kreative processer og produkter på tværs af de kunstneriske fag.
- **Bliv klog på sprog**
- **6. klasse-besøg – naturvidenskabsfestival**
- **Krop, sundhed og bevægelse**

Musical – særforestilling for grundskoleeleverne

Som det fremgik af afsnit 2.5, blev der i foråret 2019 afholdt en særforestilling af gymnasiemusicalen ”En verden af liv” for 8. klasse-eleverne fra kommunens grundskoler. Ca. 320 grundskoleelever fra fire forskellige skoler deltog i arrangementet.

SG's KREA-fløj en frostklar januar-morgen 2019.

5. Fysiske rammer

Mht. de fysiske rammer er der sket flg. i skoleåret 2018-19:

- **Lærerarbejdspladser:** Der er indrettet nye lærerforberedelsesrum i anneks-bygningen, LN og LN1
- **C-gangen og PV:** Dele af C-gangen samt Pædagogisk Værksted (PV) er blevet renoveret. Dette har bl.a. inkluderet en udvidelse af PV.
- **Udvendige idrætsfaciliteter:** Løbebanen er blevet brudt op, da den ikke længere var i brug, og græsarealet er blevet udvidet.
- **P-pladser:** Muligheden for at etablere flere P-pladser er blevet undersøgt, og det overvejes stadig, hvordan der kan skabes yderligere P-pladser.